

Tasarrufa Dair

Bu Dava Eski Davadır!

Tasarruf haftası bitti. Tam yedi gün gazeteler resim yaptılar, vezizeler sıraladılar. Mektep çocukları, renk renk tasarruf şarı terennüm ettiler. Başta belâgatpenah ve talâkatmaap Nakiye Hanımefendi olmak üzere hatibelerimiz ve hatiplerimiz cidden müessir ve cidden müheyyiç - nutuklar verdiler. Bunların hepsi iyi ve hepsi güzeldi. Fakat bir eksiği vardı. Hiçbir gazete ve hiçbir hatip, tasarruf davasının tarihçesini yapmamıştı. Son günlere kadar bekledim. Bu noktaya kimsenin temas etmediğini görünce dayanamadım, o eksikliği de ben tamamlayayım dedim.

Türkiyede tasarruf lüzumu ve bu lüzumun halk tabakalarına telkini vücubu yüz elli seneden beri anlaşılmıştır. On üçüncü asrın birinci yılında bu anlayış, acı bir teyakkuz halinde belirmişti. Çünkü hazine tam takırdı, iratla masrafı uygun düşürmek bir türlü kabil olamıyordu. İstihlal ile istihlak arasında muvazene yoktu. Kapanan yerli tezgâhların boşluğunu, ecebî malları doluruyordu. Binaenaleyh birşeyler yapılmak icap ediyordu. Bu saik altında tantanalı meclisler kuruldu. İsrafın haram ve tasarrufun vacip olduğuna dair ayetler okundu. Hadisler tilâvet edildi. Üçüncü Sultan Selim:

"Bana kuru ekmeğe ye dersiniz razı olurum. Elverir ki şu hazine işi düzelsin," cümlelerini ihtiva eden yazılarla o meclislerin müakerelerine heyacan aşıyordu.

Uzun konuşmalar neticesinde (pekli) elbise giymemek, pahalı şal sarmamak, gümüş özengi ve mücevherli hançer kullanmamak gibi kararlar ittihaz olunmuştu. Halk tabakalarına da - devlet zihziyetile - mertebeler tayin olunup her mertebenin giyeceği, yiyeceği ve içeceği ayrı ayrı tayin ve tamim edilmişti.

Neticenin müspet mi, menfi mi, çıktığını anlamak için o devir ricalinden İbrahim Kethüdânın yaşayış tarzına dair Asım tarihinde münderiç olan şu fıkrayı okuyalım:

"İsrafı kaldırmak için ortaya atılan devletlilerin en nüfuzlularından İbrahim Kethüdânın tavlasında altmış at vardı. Bunu azınısıyarak müteessir oluyordu. Hatta:

"Babam mezardan çıkıp bir at istese artık vermem," diye yemin etmişti. Mumaileyhin mutlak masrafı her ay elli bin kuruştan az değildi.

[Devami 11 inçl sayfa]

Başveki'

Mayıs Bidayetinde Moskova Seyahat Edecek

Başvekî İsmet Paşanın Rusya'ya seyahat edeceği evvelce yazılmış, fakat zamanı tesbit edilmemişti. Ankaradan gelen haberlere göre bu seyahat önümüzdeki Mayıs ayı bidayetinde yapılacaktır. Başvekî Paşaevvêlâ şehrimize gelecek ve buradan Ege vapurile Sivastopola, oradan da Moskova'ya gidecektir.

Çiftçi Borçları Tecil Edilecek

İleri Sürülen Esas Kabul Edildi, Şimdi Bir Formül Aranıyor

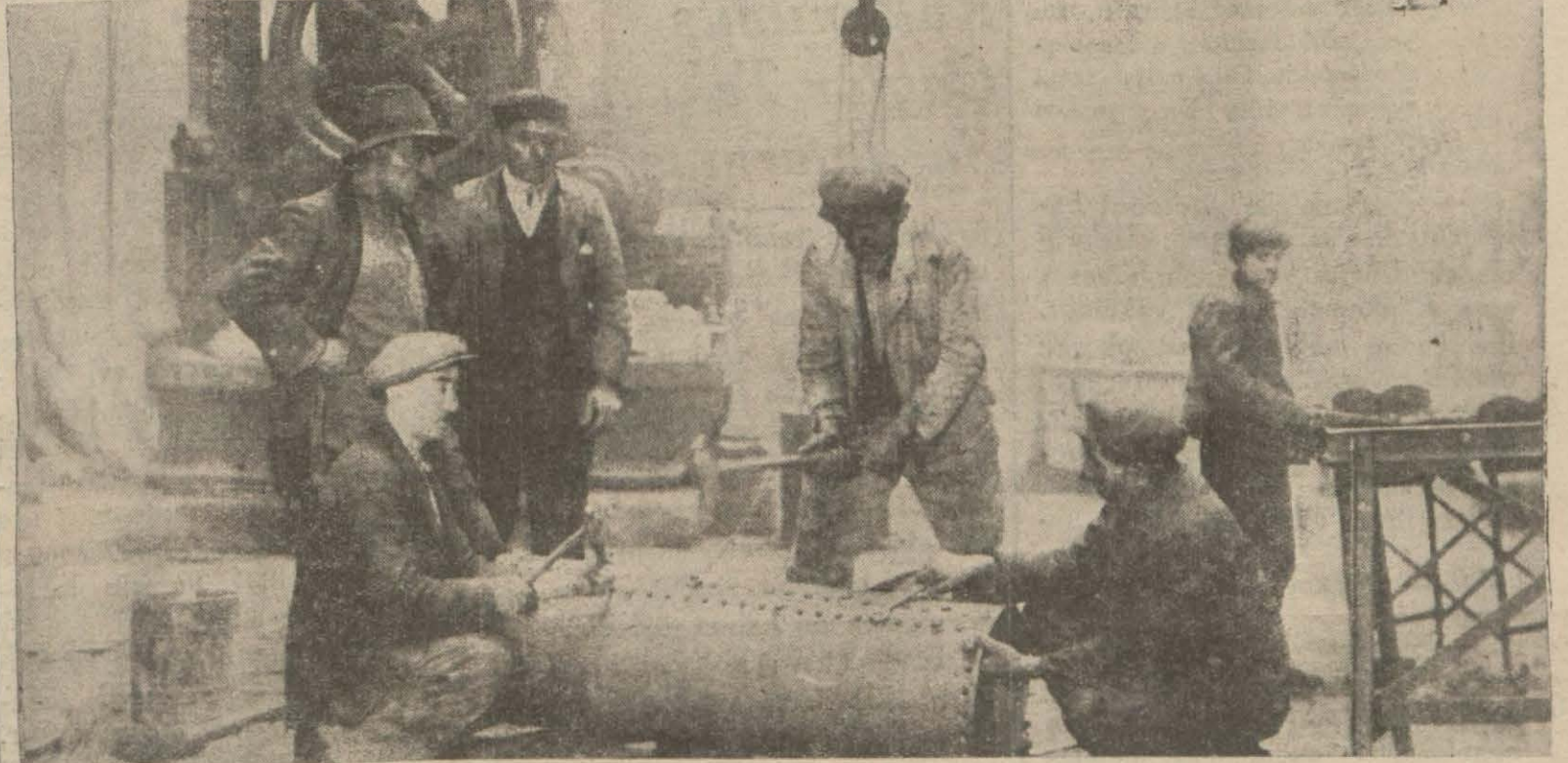
Adana, 21 (Hususi) — Çok mevsuk bir membadan verilen habere göre hükümet, mıntakamızdaki çiftçi borçlarının faizsiz beş sene müddetle tecili esasını muvafık bulmuştur. Yalnız bu esasın tatbiki için bir formül aranılmaktadır. Meselenin resmî bir şekle konulması yakındır. Diğer bir habere göre de, muvafık görülen bu esasın bütün çiftçilere teşmîli düşünülmektedir.

Bundan başka, bankalar tarafında satılığa çıkarılan merhun emlakê ait muamelenin durdurulduğu haberi de teyit edilmektedir. *Salâhattin*

Meclis Reisi

Kâzım Paşa Bu Sabah Şehrimize Geldi

Meclis Reisi Kâzım Paşa bu sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmiş, istasyonda istikbal edilmiştir. Kâzım Paşa şehrimizde birkaç gün kalacak, bu müddet zarfında bazı hususî işlerle meşgul olacak, cuma günü de Ankaraya dönecektir. Meclis Reisinin kısa bir müddet sonra da Adanaya gideceği, orada on beş gün kadar kalacağı haber verilmektedir.

Amelesi 400 den 200 e indirilen ve şimdi yarım gün çalıştırılan Seyrisefain fabrikasında kısmi faaliyet

Seyrisefain İdaresinde Maaşlar Yüzde On Nispetinde Azaltılıyor

Masrafile varidatını karşılamayan Seyrisefain İdaresi, İzmir ve İskenderiye postalarını birleştirdikten sonra da yine birtakım tasarruf tedbirleri almak mecburiyeti karşısında bulunmaktadır.

Bu cümleden olarak Müdürler Encümeni, buhran vergisi haricinde maaşlardan yüzde on beş nispetinde bir tenkihat yapmaya karar vermiştir. Fakat bu karar henüz alâkadarlara tebliğ edilmemiştir. Diğer taraftan Seyrisefain

fabrikası da kadrosunu asgari haddine indirilmiştir.

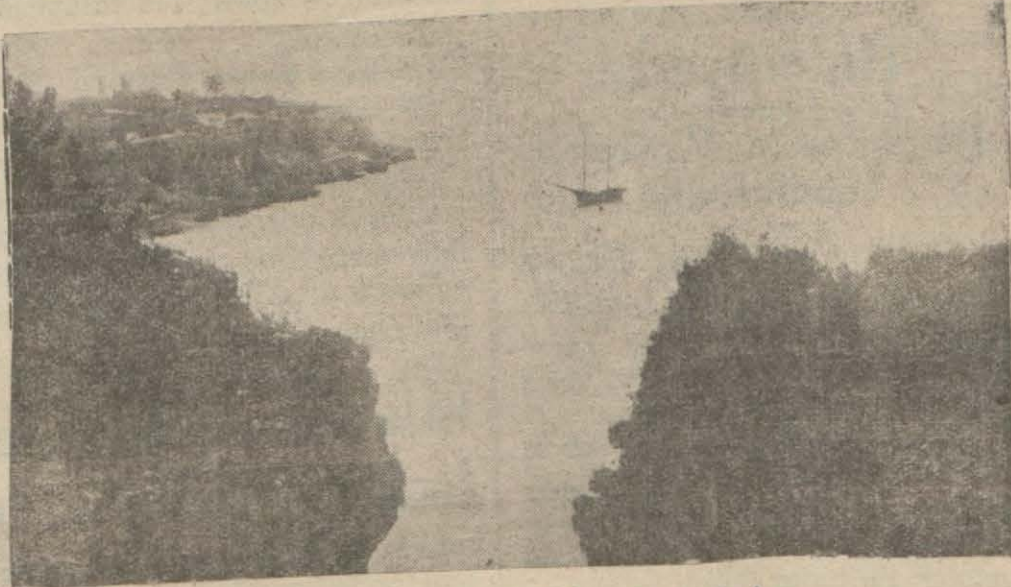
Bu tasarruf tedbirleri de vaziyeti idareye kifayet etmeyeceğinden ayrıca bazı ıslahat yapılması düşünülmektedir. Fakat bu ıslahatın neler olabileceği katiyetle tayin edilmiş değildir. Bu hususta bir proje vücuda getirilerek vaziyetin ona göre tensiki şimdilik hatıra gelen ilk tedbirler cümlesindedir.

İşçi Meb'us Arkadaşları Arasında Seyrisefain fabrikasında usta

başlı iken son intihapta meb'us intihap edilen Yaşar Bey birkaç gün evvel Seyrisefainin Kasımpaşadaki fabrikasına gelerek eski arkadaşlarını ziyaret etmiştir.

Fabrikadaki ameleler, eski arkadaşları olan meb'usun kendilerini ziyaret etmesinden çok mütehasis olmuşlardır:

"— Maşallah bizi unutmuş, hiç kibirlenmemiş!, demektedirler.

Kaçakçı gemi, Antalya önlerinde

Bir Kaçakçı Gemisi Mahkemece Müsaderede Edildi

Gemi Kaptanı, Kararı İşitince Haykırarak Ağlamaya Başladı

Alâiye (Hususi) — Geçenlerde İskenderiyeden buraya Meis adalı kaptan Yakominin idaresinde kömür yüklü bir gemi geldi. Bundan şüphelenen rüsumat memurları, gemiyi muayene edince denize sarkıtılmış altı teneke cigara kâğıdı yakaladı.

Kaçakçılıkla mahkemeye sevk edilen kaptanın muhakemesi bitmiştir. Bir sene hapse, (10,800) lira para cezası verildi mahkûm edilmiştir. Ayrıca geminin müsaderede edilmesi. Ve diğer dört tayfanın da on beşer gün hapsedilmeleri de karar altına alınmıştır.

Kaçakçı kaptan, hakkındaki kararı dinledikten sonra: "— Eyvah memlekette beş tane kızım var, bunları ne yapacağım!, Diye haykırmış ve ağlamaya başlamıştır. *M. Asım*

Katmerli Bir Kaçakçı

Hasan oğlu Hüseyin namında bir şahıs esrar safarken yakalanmış, taharri neticesinde üzerinde sigara kâğıdı da zuhûr etmiştir. Hüseyin dün ağır cezada muhakeme edilmiş ve altı ay ağır hapis cezası ile 100 lira ağır para cezasına mahkûm olmuştur.

Dün Akşamki Ekspreste Taharriyat Yapıldı

Dün öğleden sonra Borsa Komiserliğine bazı kimselerin vizesiz kambyo aldıkları ve ekspresle Avrupa'ya gidecekleri hakkında mühim bir ihbar yapılmıştır. Bu ihbar üzerine bu sahada zaten uyanık bulunan Borsa Komiserliğince lüzumgelen tertibat alınmıştır. Ekspres kalkmadan on beş dakika evvel Borsa Kambyo Müdürü Hasan ve murakiplerden Saim Beyler istasyona gelmişlerdir. Tren kalkacağı zaman kontrol başlamış ve tren beş dakika teahhur etmiştir. Taharriyat en ziyade 2798 numaralı vagona F. M. üzerinde yapılmıştır. Netice hakkında Hasan ve Saim Beyler tarafından bir zabıt tutulmuş ve daha evvelce şüpheli kimselerin vagonlarına dahil olan memurlara vizesiz kambyoların müsaderesi bildirilmiştir. Ekspresten maada posta treninde de aynı şekilde taharriyat yapılmıştır. Bu iki tren huduttan çıkarken de taharriyat yapılacaktır. Bu araştırmaların kat'i neticeleri bugün akşama anlaşılacaktır. Borsa Komiseri Adil Bey bu mesele hakkında dün geç vakte kadar borsada meşgul olmuştur.

İki Dilenci Arasında

— Avrupa devletlerle sen ben aynı haldeyiz.
— O da neden?
— Hepimizin de paraya ihtiyacımız var.

Halkın Sesi

Adliyede Münferit Hâkimlik Teşkilâtı

Yeni adli teşkilât mucibince münferit hâkimlikler ihdası mevzuu bahistir. Bu yeni adli teşkilât münasebetile dün halkın mütalesasına müracaat ettik. Bize şunları söylediler:

Suat Bey (Tophane Firuzağa 33)

— Adliyemizde münferit hâkimliklerin ihdası çok isabetli olacak. Büyük şehirlerde bilhassa ceza mahkemeleri çok yüküldür. Bu yüzden muhakemeler çok geç neticeleniyor, adaletin tecellisi teahhure uğruyor. Yalnız tek hâkimlerin verdikleri hükümlerin isabetini tevsik için de istinaf mahkemeleri ihya edilmelidir.

Nazmi B. (Küçük Ayasofya Medresesi sokak 22)

— Adalet bir memleketin medeniyet seviyesinin bir ölçüsüdür. En adil hâkimleri olan memleketler en medeni memleketlerdir. Filhakika müctemi hâkimlik usulile verilen hükümlerin isabet kudreti fazla olur. Fakat işleri çok olan şehirlerde bu yüzden muhakemeler çok uzun sürüyor, çünkü müracaatları sıralamak mecburiyeti hâsıl oluyor. Münferit hâkimliklerle beraber istinaf mahkemelerinin teşkili bu mahzurları tamamen ortadan kaldırır kanaatindeyim.

Mustafa Sabri B. (İshakpaşa mahallesi 55)

Bizde muhakemeler bilhassa ceza muhakemeleri aylarca ve hatta senelerce sürdüğü vakidir. Bunun sebebi de fazla müracaatlar karşısında kalan mahkemelerin davaları sıraya koymak kaygusile uzak günlere talik mecburiyeti hasıl olmasıdır. Bu yüzden mahkemeye saat onda ve yahut bir buçukta çağırılanlar öğleye veya akşama kadar bekliyorlar. Eğer münferit hâkimlikler ihdas edilirse mahkemelerin adedi artar ve binaenaleyh muhakemeler de çabuk neticelenir.

Halil Bey (Beşiktaş Tramvay caddesi 121)

Birçok mahkemelerin işi pek fazladır. Tatil zamanından sonra bile hakimlerin muhakeye devam etmek mecburiyetinde kaldıklarını görüyoruz. Ben bunu doğru bulmam. Aynı zamanda kanunsuzdur. Çünkü gurubu şemisten sonra mahkemelerin muhakemeye bakmalarını kanun menetmiştir. Bir mahkûm benim mahkememe grubu şemisten sonra bakıldı, binaenaleyh tashih ve iadesini isterim derse haklıdır. Bu vaziyet karşısında münferit hâkimliklerin ihdası çok doğru olur. Fakat bir hakimim akşama kadar yorulması da mahzurdan salim değildir. Her mahkemeye ikişer hakim münferit tayin edilmeli ve birer gün istirahatla davalara bakmalıdır.

DAHİLİ HABERLER

SAHTEKÂRLIK

Kullanılmış Çaylar Tekrar Satılıyormuş

İthalâtın tahdidi üzerine çay ve kahve fiyatlarında bir yükselme başladığını yazdık, memlekette istok çay ve kahve bulunduğu halde bu fiyat yükselişinin bir ihtikâr çehresi gösterdiğini de ilâve ettik. Fakat dün piyasada, hayretle duyduğumuz bir sahtekârlık haberi dolaşıyordu. Derhal mukabil tedbir alınması lâzımgelen bu haber şöyledir:

Fiyat yükselişini nazarı dikkate alan bazı kahveciler, bir miktar hâlis kahvenin içine mühim miktarda kafeni çıkarılmış kahve katarak satmaya başlamışlar. Ayrıca bazı çaycılar da kullanılmış çayları kurutmak ve içerisine biraz da yeni koymak suretile tekrar kullanıyorlarmış.

Öğrendiğimize göre bu sahtekârlığı Belediye Sihat Müdürlüğünde haber almış ve şiddetli takibat yapılmasını alâkadarlara bildirmişti.

Kaçakçılık

Bir Eczacının İkinci Defa Muhakemesine Başlanıldı

Dün Birinci Ceza Mahkemesinde bir kaçakçılık davasına başlanılmıştır. Davanın maznunu Beyoğlunda Eczacı Aron Ef. dir. İddiaya göre, Aron Ef. eroin ve kokain kaçakçılığı ile uğraşırken yakalanmıştır.

Bu zat aynı cürümden evvelce de mahkemeye verilmiştir. Fakat buna rağmen bu gayrimeşru ticarete devam etmekten vazgeçmemiş ve nihayet geçenlerde cürmü meşhut halinde yakalanmıştır.

Birinci ceza mahkemesi bu davayı vazifesi haricinde görerek Ağır cezaya göndermiştir.

Ziraat Odasına Oda Bulunamıyor

Şehrimizde bir Ziraat Odası vardır. Fakat buna şimdye kadar bir oda bulunamamış ve bu vazife şubesi muallâk bir vaziyette kalmıştır. Geçenlerde Vilâyet, Ticaret Borsasına bir tezkere yazarak Ziraat Odasına bir yer tahsisini bildirmiş, fakat bu tezkereye menfi cevap verilmiştir. Oda Reisi Lütü Arif Bey dün

Rüşvet Cürmünden İki Komiser Muavini Tevkif Edildi

Beyoğlunda Feridiye polis mevkii muavini Avni ve Taksim komiserliği muavini Halil Beyler bir rüşvet cürmü ileri sürülerek birkaç gün evvel tevkif edilmişler ve mahkemeye verilmişlerdir. İddiaya göre, Avni ve Halil Beyler randevü evi işlettiği söylenen Mukadder Hanımdan rüşvet alıyormuş. Nihayet Mukadder Hanım alâkadar makama şikâyette bulunmuş ve polis ikinci, Üçüncü, Dördüncü Şube Müdürleri bu işin tahkikine memur edilmişler. Müdürler bir gün tertibat almışlar ve Mukadder Hanımın vereceği paraların üzerine işaret koymuşlardır. Avni ve Halil Beyler bu işaretli paraları Mukadder Hanımdan aldıktan sonra üzerleri aranmış ve rüşvet fili bu suretle tesbit edilmiştir. Taharri neticesinde Avni Beyin üzerinde (15) Halil Beyin üzerinde de (10) lira bulunmuştur.

Bu iki komiser muavininin evvelsi gün üçüncü ceza mahkemesinde muhakemelerine devam edilmiş ve şahit dinlenilerek karar verilmesi için dava başka bir güne bırakılmıştır.

Bunlardan başka Adalar merkezi muavinlerinden Lütü Bey de vazifesini suiistimal ettiği iddiasile birinci ceza mahkemesine verilmiştir. Bu zate atfedilen cürüm şudur:

Lütü Bey, Aleko Efendi isminde birinin eşyasını çalmakla maznun Saliha ve Rana Hanımlardan, Aleko Efendiye verilerek üzere (15) lira almıştır. Bu harekette vazifeyi suiistimal görülmüştür.

Belediyede

İki Müdürün Vazifeleri Tebdil Edildi

Belediye mezarlıklar Müdürü Süleyman Beyle İktisat işleri Müdürü Kemal Ömer Beyin beca-yişleri yapılmış ve dün geç vakit kendilerine tebliğ edilmiştir.

Becayış emrini dün saat 4,5 ta alan İktisat Müdürü Kemal Ömer B. derhal Süleyman Beyin yanına çıkarak elini sıkışmış ve iki müdür birbirini tebrik etmişlerdir. Bu sabahtan itibaren yeni vazifelerine başlayacaklardır.

vali muavini Fazlı Beyi ziyaret ederek bir yer teminine delâletini istemiştir. Oda için halk evinde ve yahut Yenicami karşısındaki medresede bir yer gösterilecektir.

EKMEK SATIŞI

Daimî Encümen Tartı Usulüne Karar Verdi

Bazı fırınlarda narha rağmen ekmeğin fazla fiatle satıldığını nazarı itibara alan Belediye İktisat İşleri Müdürlüğü yeni bir teklif hazırlayarak daimî encümeneye vermişti. Bu teklifte ekmeğin tam bir kilo olarak çıkarılması ve tartı usulünün kaldırılarak her yerde aynı fiatle satılması ileri sürülüyordu.

Daimî encümen dün bu teklifi tetkik etmiş ve tartı usulünün ipkasına karar vermiştir. Yalnız her fırın ve ekmeğin satan her dükkân birer terazi bulunduracak, ekmeğin gramlarını ve fiatlerini gösteren bir de cetvel yaparak müşterilerin görebileceği yere asacaklardır. Müşteriler aldıkları ekmeğin isterse tartacaklardır. Bu usulün tatbikinde ekmeğin vezninde hile yapılmayacağı gibi bir iyilik görülmüştür. Yeni karar dün alâkadarlara bildirilmiştir.

Bahçıvanlar

Bir Cemiyet Teşkiline Karar Verdiler

Şehrimizde bulunan bahçıvanlar ve çiçekçiler "Bahçıvanlar Cemiyeti", unvanile bir cemiyet teşkili için Vilâyete bir beyanname vermişlerdir.

Cemiyet çiçek satışları üzerinden alacağı yüzde beşle bir tasarruf ve taavün sandığı vücuduna getirecektir.

Satılan meyva fidanları kontrol edilecek ve Yenicami medresesinde bir pavyon açılacaktır.

Ayrıca bağcılar da bir cemiyet teşkil edecekler, Bulgaristandan gelip kireç miktarı tahli edilmeden dikilen çubukların dikilmesine mâni olacaktır.

Mühim Miktarda İspirto Yakalandı

Haber aldığımız göre rüşumat muhafaza memurları İrva taraflarında bazı kaçakçılar tarafından kaçırılmak istenen mühim miktarda ispirto yakalanmıştır. Bu ispirto (52) teneke kadardır. Kaçakçılar muhafaza memurlarının şiddetli takibi neticesinde tenekeleri bırakarak savuşmuşlardır. İzlerine düşülmüştür.

Günün Tarihi

Türkiye Ve Irak Münasebatı

Dün sabah şehrimize geldiği yazdığımız Irak Başvekili Nuri Paşa şu beyanatta bulunmuştu: "Türkiye'ye olan bu ikinci seyahatim evvelki gelişimde esasen hazırlanmış olan mukavelelerin imzalaması ile alakadardır. Bunların imzalaması ticaret muahedelerinden başka ikamet, gümrük, iadei mücrimin hudutları eşkiyanın müste eken teklifi için hazırlanan itilâfnamele vardır. Sizde olduğu gibi bizde de kaçakçılar vardır. Buna mâni olmak için gümrük merkezlerini çoğaltarak Dielenin garbindaki petrol memurlarını işletmek için bir grupla mukavele halindediriz.

Kudüs kongresinde alâkamız yoktur. Kongreye gideceklerin Irak alâkasının kesileceğini ilân etmişlerdir. İktisadî buhran karşısında vergiler de ve maaşlarda tenzilât vaptik. İstanbulda beş gün kadar kaldık. Sonra Ankara'ya gideceğim. Sonra Cenevreye giderek Akvam Cemiyetine iştirak edeceğim."

Hâmit Bey Ankara'ya Gitti

Belediye Reisi muavini Hâmit Bey evvelsi gün Ankara'ya gitmiştir. Hâmit Bey Dahiliye Vekâletine temin ederek belediye memurlarının teklif üyeleri meselesile diğer bazı işleri görüşecektir. Şûrayı Devlet geçelerinde belediye memurlarının devlet memurları gibi teklüdiye alamyacaklarını ve bunun için yeni kanun yapılması lâzımgeldiğini ilân sürmüştü. Hâmit Bey bu mesele etrafında Dahiliye Vekâletine izahata verecektir. İstanbul müstakbel plânının da bu meyanda görüşüleceği söylenmektedir.

Bir İstifa Şayiası

Ecebi ve ekalliyet mekteplerinde teftiş memur Umumi Müfettiş Hilmi Bey bir tamim göndererek bu mekteplerde pazar günleri tatil yapılmamasını bildirmiş, Ankara'da bu hareketten ademi malûmat beyan o'unmuştu. Bu vaziyet karşısında Hilmi Beyin istifa edeceği söylenmektedir.

Muhtelit Takım Dün Galip Geldi

Dün Taksim stadyumunda Fenerbahçe-Galatasaray muhtelili son ekzersiz maçını İtalyan birinci takımına yapmıştır. Muhtelit takım gene bir kaç mühim oyunculardan mahrum olarak sahaya çıkmıştı.

Birinci devre bazan İtalyanların hücumu, bazı muhtelitin hücumuna geçmiş ve İtalyanlar bir gol atmışlardır.

İkinci devrede muhtelit takım hakimiyeti eline almış ve birbirini müteakip 5 gol atmış, bu suretile oyunu 5-1 galip vaziyette bitirmiştir.

Çaycılar Ankara'da

İthalât listesinde çay bulunmadığı için çaycılar Ankara'ya bir heyet göndermişlerdir. Heyet çay ithalât memnuniyetinin kaldırılması için teşebbüste bulunacaktır.

Hüdiv Valdesinin Yalısı

Merhum Hüdiv valdesinin Bebekteki yalısı varisleri tarafından Mevâzî hükümetine teberru edilmiştir. Burası sefaret konağı olacaktır.

Son Posta'nın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Ve Hasta

1: Hasta — Hasan Bey... Bende şeker hastalığı var: Ağzıma bir lokma et koymuyacağım,

2: Hasta — Bak şu camm Bahk-lara... Bunlardan da yiyemiyeceğim. Doktor menediyor.

3: Hasta — Hele şu nefis bavyar-lara, balık yumurtalarına, peynirlere bak: Bunlar da yasak!

4: Hasan Bey — Düşündüğün şeye bak hele... Bunları yiyebilecek kaç kişi var ki? Sen de bütün millet ne yiyorsa onu yersin!

Hergün

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Bir İftiranın Tekzibi

Siirt Meb'usu Mahmut B. bugün yazdığı bir makalede memleket aleyhine uydurulmuş şayanı dikkat bir yalan ve iftiradan bahsetmektedir.

Mahmut Bey, cenup ve şark vilayetlerimizde hususi bir idare sistemi takip edilmek ve ora halkının cahil bırakılmak istenildiği şeklinde olan bu uydurmayı şiddetle tekzipten sonra hulâsaten diyor ki:

"Eğer oralarda lise açılmasa bu vaziyet bir bütçe sıkıntısının neticesidir. Aynı vaziyet garp vilayetlerinde de görülmektedir.

Bu havalı halkını cahil bırakmak, Gazi Türkiyesinin şıartı olamaz. Gazi Türkiyesinde bütün vatandaşların hukukta hürriyet, ekalliyet ve müsavatlara mutlak surette her arzadan masundur."

Vecihi Beyin Konferansı

Tayyareci Vecihi Bey dün Galatasaray Lisesinde ikinci konferansını vermiş, sivil tayyareciliğin ehemmiyetinden bahsetmiştir.

Bir Zorba Yakalandı

Arap Hulûsi isminde birisi Kasımpaşada İranlı Gani Ef. nin dükkânına girip silâh çekmiş ve birkaç paket sigara alarak savuşmuş, biraz sonra yakalanmıştır.

Şüpheli Bir Ölüm

Cemberlitâşta bir kahvede yatan Mehmet Çavuş isminde biri evelki gece şüpheli bir şekilde ölmüştür. Ağzından kanlı köpükler boşanan ceset Morga götürülmüştür.

Sulukulede**Bir Ev Yüzünden Kanlı Bir Kavga Oldu**

Sulukulede oturan tavukçu İskenderle kardeşleri Mustafa, Naciye, Esmâ ve Cemile arasında müştereken sahip oldukları bir evi bölüşemediklerinden kanla neticelenen bir kavga çıkmıştır. İskender, karısı ile birlik olup kardeşlerini yaralamıştır.

Bir Mülakat Ve Bir Tavzih

Şarkî Erdeni ziyaret etmeye giden Sabık Misir Hıdivi Abbas Hilmi Paşaya bu seyahatinde refakat etmekte olan Essiyase gazetesi muharrirlerinden Mahmut Azmi Bey ile bir muharririmiz bir mülakat yapmıştı. Bu mülakata dair Mahmut Azmi Bey bize, yoldan şu telgrafı göndermiştir:

"Eskişenir, 20 — Hıdiv Hz. nin seyahatleri münasebetile Son Posta' da münteşir makale hayretimi mucip oldu. Mesele, umumiyet itibarile olduğu gibi bilhassa şahsıma ait hataları havidir. Son Posta ile bir (Entrevue) yapmadım.

Bir Arap dostumun refakatinde bulunan bir gazeteci de davetim üzerine yemeğimize iştirak etti. Sofrada Arapça konuştuğumuzdan Arapça bilmeyen gazeteci mükâlememizin manasını değiştirmiştir. İbnu tavzihini neşrine rica ederim."

Mahmut Azmi

Son Posta: Mahmut Azmi Beyin tavzih etmek istediği yazı, kendi sözlerle o sözlere takaddüm eden ve tarafımızdan alınarak neşredilen seyahate ait malûmatır. Bu malûmat ile mülakat, birbirini tamamlar mahiyette bir his uyandırmakta ve Mahmut Azmi Beyin sözleri olduğu zehabını vermektedir. Halbuki her ikisi yekdiğinden ayrı şeylerdir. Kaydediyoruz.

Resimli Makalesi ***Büyüklerin Sözleri ***

1 — Eğer etrafındakiler, akıllarını kaybettikleri halde, sana akılsız derlerken, sen akıllı muhafaza edebilirsen,

2 — Eğer herkes senden şüphe ederken, sen kendine itimat edebilir, fakat onların da şüphelerini caiz görebilirsen.

3 — Eğer bekleyebilirsen ve beklemekten yorulmazsan, muvaffakiyet seni bekliyor demektir. **Kipling**

TELGRAF HABERLERİ**TÜRK PARASI****Yeni Bir Kararname Hazırlandı**

Ankara, 21 (Hususi) — Türk parasının kıymetini korumak için yeni bir kararname Vekiller Heyetinde tetkik ve kabul edilmiştir. Kararname şudur:

1 — Bir numaralı kararnamenin yedinci maddesi aşağıda yazıldığı şekilde tadil edilmiştir:

Mikyas olarak kabul edilmiş olan döviz üzerinden Borsa bulunan mahallerde Banka gişelerinde yapılacak alım ve satım fiatleri, o andaki Borsa fiatine nazaran Türk lirası tutarının nihayet üçte ikisini geçemez.

2 — Bir numaralı kararnamenin 12 inci maddesine aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir:

Bedelinin tediyesi mukabilinde teslimi meşrut olan konşmentolar için tayin edilecek müddet zarfında gümrük makbuzunun ibrazı alâkadarlar tarafından taahhüt edilmek kaydile borsa komiserliğince kambiyo mubayaasına mezuniyet verilebilir.

3 — Bir numaralı kararnamenin 23 üncü maddesinde sarrafların detektif ecnebi nukutu mubayaa edebileceğine dair olan son fıkrası mülğadır.

Suriyede İntihabat Gürültüleri

Şam, 20 (Hususi) — Milliyetperverler kanlı bir intihap mücadelesi yapmaktadırlar. Polisle milliyetperverler arasında müsademeler olmuştur.

Belediye dairesindeki kalabalığı gidermek için tanklar faaliyettedir. Müsademe esnasında sabık hükümet reisi Taceddin B. yaralanmıştır.

Muhtekirler Şiddetle Takip Edilecek

Ankara, 21 (Hususi) — Millet Meclisi bugün öğleden sonra toplanacaktır. Meclisin bugünkü ruznamesinde en mühim madde olarak ihtikâr kanunu lâyhasının müzakeresi vardır. Esaslarını evvelce bildirdiğim bu lâyhanın hararetili münakaşalar arasında müzakere olunacağı, muhtekirlerin şiddetle takip ve tenkili istenileceği anlaşılmaktadır.

Hindistanda**Yeniden Menfi Bir İsyân Hareketi Başladı**

Dacca "Hindistanda", 21 (A.A.) — Buradaki kız lisesinin müdiresile, Darülfünun talebesinden bir kız ve 16 erkek yeni Bengale emirnamesile bugün tevkif edilmişlerdir. Pclis, Lisede ve Eytamhanede ve birçok evlerde taharriyat yapmıştır.

Henüz pek genç yaşta bulunan birçok kızlar tethiş hareketine gittikçe daha fazla iştirak etmektedirler. Yeni bir emirname bu hareketi ortadan kaldırmak için mer'iyet mevkiine konulmuştur.

Allahabat, 21 (A.A.) — Yuvarlak masa konferansında Hindistan murahhaslarından birisi olan Pandit Nodan Mohan Malaviyanın oğlu Pandit tevkif edilmiştir.

Türk - Macar Ticareti

Ankara, 20 — Türk - Macar ticaret mukavele müzakereleri itilâfla neticelenmiştir. İki memleket arasında müteakilen ticari eşya mübadelesi yapılacaktır.

Berat Gecesi

Müftülükten: Kânunuevvelin yirmi dördüncü herşembe günü şabanın on dördüne müsadif olmakla yevmi mezkûr akşamı (cuma) gecesi leylei berat olduğu ilân olunur.

MÜCADELE**Kaçakçılık Lâyhaları Millet Meclisinde**

Ankara, 21 (Hususi) — Kaçakçılık mücadelesi hakkında hazırlanan kanun lâyhaları vekiller heyetinde müzakere ve tasvip olunmuştur.

Millet Meclisine verilmek üzere. Bu lâyhaların Mecliste muhtelit bir encümen tarafından tetkik edileceği anlaşılmaktadır. Lâyhaların umumî müzakeresi önümüzdeki cumartesi günü yapılacaktır.

Bu layihalardan bir tanesine göre, mücadelede ihmallerle hazineye zarar verecek Gümrük memurları meslekten çıkarılacaktır.

Ayrıca Maliye Vekâletine merbut olmak üzere Ankarada "Gümrük muhafaza kumandanlığı", unvanile yeni bir idare teşkil olunmaktadır. Kaçakçılık muhbirleriyle kaçak eşyayı yakalayanlara verilecek olan ikramiyeye ait lâyiha bütçe encümeninde son şeklini almıştır. İkramiyeler peşin olarak verilecektir.

Tarife Müdürlüğü

Ankara, 21 (Hususi) — İstanbuldaki Gümrük Tarife Müdürlüğünün Ankaraya nakli için tahsisat gönderildi. Nakil işine şu günlerde başlanacaktır.

Irak Hududunda Bir Kürt İsyanı

Kahire, 20 (A.A.) — Elehram gazetesinin Beruttan istihbarına nazaran Irak hududunda bir Kürt isyanı çıkmıştır. Şeyh Ahmedin idaresi altındaki Kürt asillerile Irak kuvvetleri arasında şiddetli müsademeler olmaktadır.

İranda Kolera

Basra, 21 (A.A.) — İranda kolera'nın sirayet etmemesi için sou zamanlarda konulan tedbirler bugünden itibaren kaldırılmıştır.

Sözün Kısası

Münür Nurettin Beyin Konseri

P. S.

— 1 —

Bubran var, havalar fena, san'at hareketlerine karşı alâka azaldı; beynelmilel bir kıymeti olduğu söylenen Bulgar tenoruna ve eğlenceli operetine karşı da böyle fırsatları kaçırmak istemiyen Beyoğlu halkı iltifat etmedi; bütün bu fena şerait içinde bile Münür Nurettin Beyin konseri büyük bir kalabalık toplandı: Bu cazip sesin miknatısı, evvelki gece Melek sinemasının büyük salonuna İstanbul halkını çekti. Konser, Fransız tiyatrosu gibi daha küçük bir salonda verilseydi, kapıdan dönenler bulunacaktı. İzin veriniz de, evvelâ, Türk musikiinin ve sonra da Münür Nurettinin bir takdirkârı olarak bu muvaffakiyeti kaydetmeden geçmiyeyim.

Münür Nurettin Beyde çok tekâmül var. Sesine eskisinden daha fazla hâkim. Sarfettiği gayreti daha iyi gizliyebiliyor. Bir tenor için, taganninin fazla cehit istediği noktalarda, yüzünün, ağzının, boğazının, göğsünün uzvi ihtilâçlarını ve zarurl buruşuklarını menetmek güç iştir ve hançerenin tam bir meleke hâsil etmiş olmasına bağlıdır. Geçen konserlerde biraz gayritabii ve cebrî bulduğumuz ses değişiklikleri, bu sefer, hem tabiiğe, hem de musikiimizin asli seciyesine doğru tekâmül etmiş.

Tamburi Mustafa Çavuşun maruf eseri; "Fırsat bulsam...", içinde, Münür Bey bir taksim yaptı. Şaheser. Gazelin bayağı ve operanın da gülünç, kaba unsurlarını terkeden bu ses, hançerede yandıktan sonra, buhar halinde ağızdan çıkan bir ruhun ifadesidir: O kadar seyyal, hafif, ince ve bir oya gibi işlenmiş. Bu "ton", u ve bu "Colcrature", ü eski hançelerimizde ve garp mugannilerinde bulamazsınız. Çünkü bir taraftan Münür Nurettinin, öte taraftan da bizim musikinin ruhuna bağlı bir hususiyettir. Halk ta bu eseri ve bu taksimi çok beğendi, tekrar ettirdi, alkışladı, çok alkışladı.

Programda Dede Efendinin "kârı natık",ı da vardı. Bu eser, ayrıca bir tetkik mevzuu olmalıya lâyiktir. Yazık ki burada, sütnun ve vukufunun darlığı nispetinde kısaca bahsedip geçeceğim. Kârı natık, her mısraı ayrı bir makama bestelenmiş ve 24 makam üzerine yapılmış eşsiz bir musiki abidesidir.

Dede Efendi bu eserinde teknik mükemmeliyetinin son derecesini göstermiştir: Birbirlerine en uzak makamlar birinden ötekine hudut çizgilerini sezdirmeden, kayarak, uçarak süzülür, geçer. Münür Bey, eserin aslına zerre kadar değiştirmeden kârı natıkı şahsî bir tavırla zenginleştirerek okudu.

Bir Vak'a Münasebetile

Geçen cumartesi nüşhamızda, zabıta raporlarında gördüğümüz bir hâdiseyi kaydettik. Bu rapor Beşiktaşta, cuma günü dükkân açmaya izni olmıyan Ahmet efendi isminde bir dükkâncının hakkında zabıt tutan polisere silâh çektiği kaydolunuyordu. Aldığımız cuma tezkere, dükkân sahibinin cuma ruhsatıyesini haiz olduğu bildirilmekte ve polis Kadri, Muharrem ve Hasan efendiler hakkında bir istida ile müddeiumumiliğe müracaat edildiği bildirilmektedir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Muhtelit Mübadele Komisyonunda Mösyö (Rivas) isminde bir ecnebi mümessil vardır. Bu zat hükümeti tarafından Peruya sefir tayin edildiği için Mübadele Komisyonundan ayrılmak üzere. Bu münasebetle gazetelere be-yauatı vardır. Bu beyanattan öğreniyoruz ki, Muhtelit Mübadele Komisyonunda herkes ken-

di bildiğini okuyor, birinin yaptığını öteki bozuyor ve bu yüzden işler bir türlü yürümüyormuş.

Rivas Cenaplarının bu mühim hakikati gider ayak söylemesi, dikkate şayandır. Bundan anlaşılıyor ki, Komisyonun bütçesi kabarık olmakta devam ettikçe bu işler düzelemeyecektir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Kulağıma Çalınanlar

Kimin
Fevkinde?

Edebiyattan bahsediliyordu. Kimi: — Fuzuli, Bakinin fevkindedir, diyordu.

Kimisi: — Nedim, Şeyh Galibin fevkindedir, diyordu.

Tevfik Fikreti, Namık Kemal fevkinde bulanlar, Mehmet Raufu Halit Ziya'nın fevkinde bulanlar ve bunların aksini söyleyenler de vardı.

Biri kıymetli bir şairimizin ismini ortaya atarak sordu:

— Faruk Nafiz kimin fevkindedir?

Mecliste bulunan Abdülhak Şinasi Bey cevap verdi:

— Tahammülün fevkinde.

"Çallınama"

Müverrih Ahmet Refik Bey, ressam Çallı İbrahim Beyin dostudur, her dostu gibi Ahmet Refik Bey de İbrahim Bey'e meftundur. Kulağıma çaldı ki maruf müverrihimiz, maruf ressamımız için gayet uzun, nüktelerle dolu güzel bir kaside yazmış ve galiba ismini "Çallınama", koymuş.

Yazık ki bu manzum eseri henüz görmedik. Kitap halinde çıkmasını bekliyoruz. Kasidenin bir mazmununda, Çallı İbrahim Bey, Cenabı Hakka hitaben bir banka çeki yazıyor ve rüzgâra tevdi ederek gönderiyormuş. Bir mecliste bunu anlattılar. Dinliyenlerden biri dedi ki:

— Çallı, rüzgâra tevdi ederek Allaha çek yolluyor ve para bekliyorsa, ağzını poyraza açsın.

Terzinin Cevabı

Şişman bir ahbabımız terziye elbise ismarlamış.

İki provadan sonra pantolonu giyer, bakar ki beli çok dar. Düğmeyi iliklemek mümkün değil:

— Ayol, der, bu pantolonun beli çok dar.

Terzinin cevabı ne olsa beğenirsiniz?

— Efendim, pantolonun kabahati yok; sizin göbeğiniz çok fazla!

Salihlide Spor Ve Gençlik Hareketleri

Salihli, 20 (Husust) — Gürbüzler Yurdu tarafından Hilâlî-ahmer Cemiyeti menfaatine yarın güzel bir müsamerelere verilecektir. Müsamerede (Fazilet) isimli piyes temsil edilecektir. Yeni senenin ilk günü de yine Gürbüzler Spor yurdu tarafından bir deve güreşi yaptırılacak, (15, 30, 60) lira mükâfat verilecektir.

MÜMTAZ

Bandırmada Şiddetli Kış

Bandırma, (Husust) — Burada Kapıdağ'ına kar yağmıştır. Kar ilk baştan bazı yüksek tepelerde bulunurken son günlerde dağın hemen her tarafını sarmıştır. Daha şimdiden yağın karın sonu dehşetli bir kışa işaret gibi telâkki edilmektedir.

Sıtma Mücadelesi

Balıkesirde sıtma mücadelesine muntazam surette devam edildiği öğrenilmektedir. Evvelce sıtma mücadelesi muntazam dahiline alınan (Altınova) da mücadele müspet neticeler vermiştir. Bu havali yavaş yavaş sıtmadan kurtulmaktadır.

MEMLEKET HABERLERİ

Kooperatiflerin Faaliyeti

İzmir Mıntakasında Şimdilik 53 Çiftçi Kooperatifi Faaliyet Halindedir

İzmir (Husust) — Hükümet, kooperatif siyasetini İzmirde teksif etmeye karar vermiş ve bu hususta alâkadar makamlara tebliğatta bulunmuştur. Hükümetin kooperatif siyaseti esasta faydalı olabilir. Fakat işlerin bugünkü vaziyetten daha başka şartlar dahilinde tedviri lâzımdır.

İzmirin bazı mın takalarında

Türk köylüsü kredi kooperatiflerinden memnundur. Bazı mıntakalarda ise gayrimemnundur. Bu memnuniyetsizliğin sebeplerini kooperatif idare heyetlerini teşkil edenlerin şahıslarında aramak icap eder.

Hükümet, kredi kooperatiflerinden sonra satış ve ihracat kooperatifleri de teşkil için tekkata başladı. Bu hususta alâkadarların mütalealarını sordu. Aldığım malûmata nazaran ihracat kooperatifi işi burada çok mühimsenmiş ve alâka ile karşılanmıştır.

Fakat bu nevi kooperatiflerin arzu olunan istifadeyi temin etmesi için bizzat Avrupa ticaret ofisleriyle ve Avrupa tacirleriyle iş görmesi, malını satmak çare-

İzmirde Seydiköy kooperatifinin idare heyeti azası

lerini araması lâzımdır.

Kooperatif işlerini idare eden Ziraat Bankası Müdür Muavini Salâhattin Bey bana şu izahatı verdi:

— Satış kooperatifi için iyi bir teşebbüs vardır. Merkezi İzmir olmak üzere, civar kaza bahçelerinin mahsullerini İzmir piyasasında satmak, İstanbul ve Ankaraya turfanda sebze sevk etmek üzere bir (Sebze ve yaş meyve) satış kooperatifi teşkil edilecektir.

Bu kooperatife Dedebaşı, Burnova, Doğanlar, Altındağ, Pınarbaşı, Buca, Balçuva ziraî kredi kooperatiflerinin ortakları girecek, bu suretle sebze ve yaş meyve yetiştiren müstahsil-lerin satış işleri tamamen koope-

ratif teşkilâtı tarafından idare edilecektir.

Kredi kooperatiflerine gelince; 930 senesi gayesinde 39 kredi kooperatifi faaliyet halinde idi. Bunların miktarı bugün (53) tür. Bundan başka muhtelif mıntakalarda teşkiline başlanıp ilkbaharda faaliyete geçecek olan kredi kooperatiflerinin adedi de (33)tür.

931 senesinde yeniden teşkil edilen ve faaliyete geçen kooperatifler şunlardır.

Torbalıda Karaağaç, Dirmil, Aslanlar. Menemende Aliğa çiftliği. Tirede Tire, Subaşı, Çamköy. Urlada Kızılbaşçe. Seferihisar kazasında Ulamış. Çeşme kazasında Çeşme, Barbaros. Ödemiş'te Bademye kaymakçı.

930 senesi nihayetinde kredi kooperatiflerinin adedi 9321 idi. Şimdi teşkilâtımızın ortak adedi 11144 dır. Tahsil edilmiş sermayemiz ise 466,952 liradan 694,565 liraya balığ olmuştur. Geçen sene kooperatiflerimiz ortaklarına 1,976,000 lira ikrazatta bulunmuştu. Bu sene bu miktar 2,730,000 liraya çıkmıştır. ADNAN

Afyonda

Mülkiye Müfettişleri Teikikat Yapıyor

Afyon (Husust) — Şehrimize gelen beş mülkiye müfettişi tarafından bütün vilâyet muamelâtı tetkik edilmektedir. Bu meyanda polis, nüfus, daimî encümen, belediye ve diğer daireler teftiş edilmektedir.

Bir Rüşvet Maznunu

Salihli, (Husust) — Buraya tâbi Tatarislâm karyesinden Bilâl Ali oğlu Alinin kerdeşinin alacağından dolayı tapu muamelesinin biran evvel intaç ve ikmal için tapu memuru vekili Niyazi Beye (20) lira teklifte bulunduğu hakkında zabıt varakası tanzim edilerek kaza kaymakamlığına tevdi edilmiştir.

Akşehirde

Bir Şantöz Hakkında Takibat Yapılıyor

Akşehir, (Husust) — Kasabamızda Sefa otelindeki tiyatrodan oyun veren kumpanyanın şantözlerinden Şükran H. hakkında, Türklüğü tahkir iddiasıyla müddeumilik tarafından takibat yapılmaktadır. Şükran Hanımın

Tekirdağı Şarköy Yolu Yapılıyor

Mürefte (Husust) — Öteden beri bu sahiller halkı için hayat mesabesinde olan Tekirdağ-Şarköy sahil yolunun yapılması hususunda birçok teşebbüslerde bulunulmuş, hatta altı sene evvel Tekirdağı umumî meclisi tarafından bu hususta bir karar bile verilmişti. Fakat Vilâyetimiz valilerinin kısa müddetlerle değiştirilmesi ve kararın tatbikini mümkün kılamamıştı. Halbuki bu sahiller ehali Tekirdağı ve İstanbulla yaptıkları işler için bu yola çok muhtaç bulunuyorlardı. Şimdi ise haber aldığımız göre yeni vali Fahrettin Bey evvelce verilen bu kararın tatbiki için yeniden daimî encümeden karar almış ve işe başlanmıştır. Bu yol bu civarın inkişafına sebep olacaktır.

Talât Behçet

Kastamonuda Hava Vaziyeti

Kastamonu, 19 (A.A.) — Havalı üç dört gündür açık gitmektedir. Yirmi gündür kapalı olan Ankara yolunun açılması için çalışılmaktadır.

perde arkasında, bakaret taşıyan bazı sözler sarfettiği iddia olunmaktadır.

Torbalıda

İki Şerir Bir Kadını Öldürdüler

İzmir (Husust) — Torbalıda feci bir cinayet olmuş, para yüzünden bir kadın öldürülmüştür. Hâdise şöyle geçmiştir: Torbalıda ticaretle uğraşan fındık Süleyman Efendi gece yarısı bir tecavüze uğramıştır. O sırada elinde lâmba ile dolaşan Süleyman Efendinin karısı Fatma Hanım haydutlar tarafından sekiz yerinden yaralanmış ve kadıncağız ölmüştür. Bu cinayeti yapan şerirler Numan ve muhacir Mehmet isiminde iki kişidir. Hâdiseden sonra kaçmışlar, fakat yakalanmışlardır. Haydutlar Süleyman Efendinin parasını çalmak istiyorlardı.

Bitliste

Bir Diş Tabibi Yeni Bir Lehim Keşfetti

Bitlis, 20 (Husust) — İktisat ve tasarruf haftası şehrimizde mükemmel bir şekilde geçti. Halk ve talebe tarafından boyecanlı tezahürat yapıldı. Kaymakam Orhan Sami Bey tarafından güzel bir konferans verildi. Halk yerli

Söz Aramızda

Seyyahları Mezarlıklarımıza Uğratmıyalım

Geçenlerde İngiliz muharrirlerinden "Frances Elliot" Türkiye ve Türkler hakkında yazdığı eski bir kitabı okudum. Muharrir eserinde padişahlar devrindeki İstanbul, ozanlar ki İstanbul kadını ile erkek ve Osmanlı medeniyetini çok bir lisanla tasvir ediyor. "344", sahife olan bu kitabın lehimize yazılmış bir tek kelime olsun göremedim. Aleyhimize olmakla beraber şunu da söyleyeyim ki muharrir birçok tasvirlerini hiç yalan karıştırmadığını yapmış, hatta okadar ki, herşey olduğu gibi resmini almış olduğunu bilirdim.

Büyük inkilâbımızdan seneler evvel İstanbul'a gelen olan "Frances Elliot", bir seyahat hatıratı - ve nereye gittiğini söylemeden - İstanbul'u getirmek kabil olsa muharrir gizli noktalarına kadar tanıdığı bu memleketi tanıması çok güçlük çekecek, belki tanıyamayacaktır. Çünkü o gün İstanbul'da tasvir ettiği padişahlar tahtını, dervişler, rüslü, kıl peçeli kadınları, mızı fesli erkekleri ve hatta kuru üstündeki cellât kıyafetli dilencileri arıyacaktı. Çünkü Türkiye ile hiçbir mülahazet olmanın bu kitabın yazıldığı şu aşağıdaki satırlar üzerinde sızılarak uzun uzun durdum:

— "Her hangi bir cadde üzerinde, duvarsız, kapısız toprak yığınları üstünde birbirini üstüne yığılmış kırık taş parçaları... Her bir usul ve intizama tâbi olmaktan acılmış, karmakarışık, çabuk büyü çukurlar... Bu çukurların ötesinde, berisinde vahşi otlar nihayet herhangi bir ziyaretçi soyunmaya çalışmış dilenci kafilesi. Ölülerini tahkir eden bir sürü labalık, görültü, vaveylâ, burası Türklerin ölülerini gömdükleri yerdir. Tasvirinden anladığım Türk mezarlıklarının harap ve perişan manzarası karşısında isyan etmemek kabil değil. Eğer milletler hakkında hüküm ölümlere gösterilen mülahazet e mukayese edilerek verildi idi Türkler hakkındaki hükümler çok aleyhlerinde olurdu."

Muharririn senelerce evvelce tasavvurundan iğrendiği mezarlıklarımız bugün de aynen bu vaziyettedir. En başlıca iş olarak bugüne kadar bu iş halledilmeli olmalı idi. Hani insan öleceği diye değil, nasıl bir yer gömüleceği diye korkuyor.

Memleketimize gelen seyyahları daha bir müddet ve şu halledilinceye kadar mezarlıklarımızın yanından geçirmeye dikkat etmeliyiz. Çünkü onlar hak kımızda hiç te lehimizde şehadet etmiyorlar.

Melih Ayni

Fakir Çocuklara Yardım

Kastamonu, 19 (A.A.) — Şehrimiz ilk mekteplerindeki fakir çocuklarına öğle için sıcak yemek verilmesi kararlaştırılmıştır. Sıcak yemek tevziine yakında başlanacaktır.

mallara büyük bir rağbet göstermektedir.

Burada diş tabipliği yapan Osman Bey alüminyum için yeni bir lehim keşfetmiştir. Hükümetten muavenet talep edecektir. N. Yılmaz

Siyaset Âlemi

Şang Kay
Çek Yerine
Getiriliyor.

Şanghay 20 — Dün akşam iyi malûmat alan mehafîle, göre Şangkay Çekin merkezi icra komitesile Kuo-Min-Tağın merkezi komitesinin birkaç gün sonra yapacakları heyeti umumiye içtimainda tekrar milli hükümet reisliğine intihap edilmesi bekleniyor.

Dün Nankin, Kanton hükümetleri reislerinin yaptıkları içtimada Milli orduyu kontrol edecek, müdafaa komitesinin reisliğine Çan-Kay-Çekin intihabı tatakarrür etmiştir. Bu vaziyet, Çang-Kay-Çekin büyük bir ekseriyetle tekrar Milli hükümet reisliğine getirilmesi ihtimallerini kuvvetlendirmektedir.

Çinin Tokyo Sefiri Geri Alındı

Tokyo, 20 — Çinin Tokyo sefiri M. Çan-Çu-Pin hükümetinin ani daveti üzerine Tokyodan ayrılmıştır.

Tokyo 20 — Amerika hükümeti, Tokyo sefiri M. Forbes vasıtasile Knig-Çen mıntakasındaki vaziyetten dolayı Japon hükümetinin nazarı dikkatini celbettigine dair çıkan haberleri Japon resmi ajansı tekzip etmiştir.

Paris 20 — Mançuriye gidecek tahkik heyetinde Fransayı temsil etmesi için yapılan teklifi General Klodel kabul etmiştir.

Japon-Fransız İttifakı Mı Var?

Şanghay 20 — Fransanın Çin sefiri, Fransa ile Japonyanın gizli ittifak haberini ve Fransızların Çin hududundaki askerî hazırlıklar yaptıklarını tekzip etmektedir. Diğer taraftan Çin gazeteleri Fransız askerlerinin Coapangı yağma ettiğini yazmaktadırlar. Sefir M. Briyan'ın iki aydanberi Çin-Japon ihtilâfını hal için Cemiyeti Akvam nezdindeki mesaisini de hatırlatmaktadır.

Yine Tahrikât

Tokyo 20 — King-Çeu mıntakasında Çin kuvvetleri tahriklerini arttırmak niyetinde görünüyorlar. Bu kuvvetlerin Cenubl Mançurideki Japon mıntakası istikametinde bir ihata taarruzu yapmak maksadile Japon dümdar kuvvetlerini çevirmeye teşebbüs suretile bunları izaç etmek istedikleri anlaşılıyor.

HARİCİ HABERLER

Fareler Bir Şehre Hücüm Etti
Tahdidi Teslihat Ve Bir AnketBir Şehre
Fare Hücümü

Madrid 20 — İspanyada büyük bir soğuk dalgası hüküm sürmektedir. Madridte termometre sıfırdan aşağı altı derecedir. Kastujyan yaylalarında derece daha aşağı düşmüştür. Avilada derece sıfırdan aşağı (16) dir. değirmenler işlememektedir.

Paris 20 — Fransada da şiddetli soğuklar hüküm sürmektedir. Pariste, termometre sıfır aşağısı beşe inmiştir. En çok soğuk şark ve Cenubu şarkide hissediliyor. Vişide hararet sıfırdan aşağı (11) dir. Bezanson şehri civarına çok kar yağdığından (1000) kadar fare şehre inmiş, bir garaja girerek bir otomobili kemirmiş, yalnız madeni aksamını ortada bırakmıştır.

Tahdidi Teslihat
Ve Bir Anket

Berlin 20 — Gazet dö Vos, muhtelif memleketlerin ricaline hitap eden ve tahdidi teslihat konferansının önümüzdeki celsesi ve vazifesi hakkında sual sormuş. Şimdiye kadar alınan cevaplar şunlar olmuştur:

Alman Harbiye Nazırı M. Groner diyor ki:

"Almanyanın misakının sekizinci maddesi bütün azanın emnü selâmetini temin eden Cemiyeti Akvama girmiş olduğunu beyan etmiştir. Almanyanın konferanstaki gayesi, bütün memleketlerin Almanyaya cebren kabul ettirmiş olan usule tevfikân silâhlarını terketmelerini temine çalışmak olacaktır.

M. Painlevé: Teslihatın âcilen ve tamamen ortadan kaldırılmasının tehlikeli olduğunu ve bunun militarizm zihniyetile meşbu olan memleketlerin silâhlanmalarını kat'iyen tevkif edilmeyeceğini söylemiştir.

M. Sze Çinin meselenin bütün müşkilâtını bilmekte olduğunu beyandan sonra demiştir ki:

Fakat nikbin olmamız için birtakım sebepler mevcuttur. Çin daima sulhperverane makasından ispat etmiştir. Lâkin son Mançur-

Ruslar, Kremlin sarayında yeni bir halk evi vücuda getirmek için bu kiliseyi dinamitle uçurmuşlardır. Bu hâdise, ilk defa bir suikast zannedilmiş, sonra mesele tazvih edilmiştir.

Bulgaristanda
Nümayişler

Sofya 20 — Talebe nümayişlerden vazgeçmiştir. Fakat Sofyadan gelen birtakım komünistlerin tahrikile Varna ve Şumnuda birtakım hâdiseler olmuştur. Şumnu da talebe kolaylıkla dağılmış. Fakat Varnada süvari polisinin ve itfaiyenin yardımına ihtiyaç hâsıl olmuştur. Bir itfaiye neferi yaralanmıştır.

İngiliz Lirası Yükseliyor

Londra 20 — Hoover moraryomunun Vaşington mümessiller meclisi tarafından tasdik ve kabul edilmesi borsada da iyi tesir yapmış, İngiliz lirasında salâh görülmüştür. İngiliz lirası 86,5 frank ve (3,40) dolar olarak tesbit edilmiştir.

İngiliz Hava Kurbanları

Londra, 20 — Salisburi askeri tayyare meydanlığında bir tayyare düşmüş, iki kişi telef olmuştur. Bu suretle bu sene zarfında vukua gelen kazaların (74) ü bulduğu kaydedilmektedir.

ri vukuatının müşküllerini bilmektedir. Eğer konferans akamete uğrarsa Çin mesaisini, emnü selâmetini temin edebilecek bir müdafaa sistemi ihdas için teksif eyliyecektir.

Fransada
Himaye Tedbiri

Paris, 20 — Gümrük himayeleri meselelerini müzakere eden Âyan Meclisi, Fransız şimendiferleri için hariçten odun traversi alınmamasına karar vermiştir. Hariçten ithal edilmek üzere bulunan (400) bin odun traversin de memleketten içeri sokulmaması için hükümet nezdinde teşebbüste bulunulmasına karar verilmiştir.

İspanyada Haydutluk

Barslon 20 — Tabanca ile müsellâh iki meçhul adam, bir fabrika amelesinin yevmiyelerini bir torba ile götüren iki ameleinin peşine takılmışlar, bunların gözüne biber attıktan sonra torbada bulunan (4260) peçetayı aşırılmışlardır. Bu sırada yoldan geçen birisi atılan kurşunlardan ölmüştür.

Hindistanda Bir Cinayet

Luknov 29 — Emlâk sahibi bir müslümanla iki hizmetçisi Derijama kasabasının ahali tarafından diri, diri yakılmışlardır.

Bir Aşk Cinayeti

Napoli, 20 — 17 yaşında bir âşik sevdiği 20 yaşındaki kızı babasının rekabeti yüzünden rovelverle öldürmüştür.

Gönül İşleri

Kız Ve Erkekler
Kendi Haklarında
NeDüşünüyorlar?

Bir kız, bir erkeği nasıl görür, onda ne kusurlar bulur, ne meziyetler tahayyül eder?

Buna mukabil bir erkek, bir genç kıza nasıl görür, onda ne kusurlar bulur, ne meziyetler tasavvur eder?

Bir ruhiyatçı bir darülfünun talebesi arasında böyle bir anket yapmış ve çok meraklı neticelere varmış.

Erkekler kızlarla, kızlar erkeklerle alay ediyorlar. Erkekler kendilerini daha çok beğeniyorlar. Yaptıkları tahlil neticesinde erkekler kendilerinde 26 meziyet, 8 kusur bulmuşlar. Halbuki kızlarda 29 kusur ve 12 meziyet bulmuşlar.

Kızlar, erkeklere nispetle, daha insafî hareket etmişler. Onlar erkeklerde 21 kusur ve 11 meziyet bulmuşlar. Kendilerinde de 14 meziyete mukabil 18 küçük kusur saymışlar.

Erkekler kızları, daha cazip, daha şefik, daha az hodkâm, kelben sıcak ve esrareniz bulmuşlar.

Kızlar ise erkeklere, maceraperest, çalışkan, ufak şeylere ehemmiyet vermez, maddî cesareti fazla, lâübali, sadık ve musur bulduklarını söylemişlerdir.

Fakat bugünkü erkek hakkında verdikleri hüküm pek zalimane. Kızlara göre bugünkü erkek, hodkâm, hâkim, insafsız, aşksız, basit kafalı ve sêrsemdir.

Kızlar kendi haklarında da bazı şiddetli hükümler vermişlerdir. Kızlar kendilerini, kabuğu içine çekilmiş, gayesiz, dedikoducu olarak tasvir etmişlerdir. Buna mukabil de terbiyeli, nazik ve mütevazı olduklarını söylemişlerdir.

Halbuki erkekler kendi haklarında daima iyi hükümler vermişlerdir. Siz, bu yazıyı okuduktan sonra, oturup kendi meziyet ve kusurlarınızı yazınız. Karşısına da muhalif cinse mensup tanıdıklarınızın kusur ve meziyetlerini sıralayınız. Bakalım varacağı netice ne olacaktır.

Ankarada M. Remzi Beye:

İstanbula gelen sevgilinizden artık size hayır yoktur. O yeni bir âleme girmiştir. Ve bu âlemde başını tekrar geriye çevirip sizi görmesi ihtimali yoktur. Onu beklemek, ondan vefa ummak abestir. Yeni tanıdığınız ve size alâkadâr görünen kızla evlenmeniz müreccaktır.

Hanımteyze

"SON POSTA"nın Milli Tefrikası: 56

AH, MİNEL AŞK!

MUHARRİRİ: SERVER BEDI

Ah birader, ah azizim, ah dostum, ah, ah, ne hale geldiğimi tasavvur edemezsin. İnsan felâketin içinde felâketi hissetmiyor. Fakat, biraz uzakta durunca düşünmeye başlıyor. O vakit beyin bir işliyor, bir işliyor ki...

Aman Allahım! Ben uykusuz kalacak adam mıydım? En heyecanlı filmlere, piyeslere gittiğim vakit bile, traş biraz uzun sürerse uykum gelirdi. O gece, kabilsen uyul

Evvelâ vaziyeti bir türlü kavrayamadım. Narinin sözleri masal

gibi geliyordu. Benim kafamda halâ o eski Narin, Fahrettin Beyin kızı, garip ve zeki Narin vardı. Evvelâ kendi içimde bu sahte mahlûku ölçümde ve yerine hakiki Narini düşünmek ve yerine hakiki Narini yaratmak lâzımdı. Fakat birbirinden ne kadar farklı iki Narin! Neler tasavvur etmeliki hakikati anlamalı:

Bir İngiliz şantözü Bu ne demek? Biliyorsun ki ben barlara filân çokluk gitmiş bir adam değilim. [Müddeti] ömrümde üç

dört şantöz ya görmüşümdür, ya görmemiş. Nasıl bir kadındı bu? Alelade bir sokak fahişesi olmasın? O Sami Bey dedikleri adamla münasebetlerinin şekli, Narinin anlattığı gibimiydi? Hem bunlardan ne çıkar? Ortada sıraya dizili müthiş hakikatler var: Evvelâ, Narin, benim karım, bir şantözün kızı, bir şantözün gayrimişru evladı! Sonra baştanbaşana hoş ve şüpheli bir hayat var. Sonra benden bunu gizlemiş. Niçin? Bu suali sorma mıda istemiyor. Niçin? Niçin istemiyor?

Ve nihayet, ben ne yapacağım? Ne yapacağım ben? Narini affedecek miyim? Arkası bunun çapanoğlu çıkması? Ya benim daha bilmediğim bir sürü herze varsa? Affetmedim, diye-

lim. Ayrılmak lâzım olacak değil mi? Ben Narinsiz yaşayabilecek miyim? Narine karşı benim hissim nedir? Onu seviyor muyum?

Hulâsa, şimdi sana burada anlatamam. Böyle daha binlerce mesele, birbirine karışıp kördüğüm olarak başımın içinde büyüyor, şişip duruyordu. Bu meseleyi öyle bir çırpıda halledip karar veremeyeceğimi anlamadım.

Beklemek ve kendime gelmek lâzımdı.

Zaten Narin de:

— İstedigin kadar beklerim. Demişti. Fakat bir karar vermeden evvel de rahat etmek mümkün olmuyordu.

Ertesi gece de geç ve güç uyudum. Narinle yalnız selâmlaşıyor, sofrada ve hizmetçilerin

yanında, ev işine ait meseleler üstünde konuşuyor, onun haricinde dargın duruyordum.

O da, ciddi, mutavazı ve sabırlı görünüyordu. Asıl kararımı vermeden evvel, Narin hakkında bir tahkikat yapmayı düşündüm ve Fahrettin Beyle de bir kere görüşmeyi faydasız bulmadım.

Narinin manevi babası (Amma da sinir lâkirdi değil mi?) Benimle çok marifetli konuştu:

— Ben, dedi, Narine sizden bir şey gizlememesini evlenmeden evvel tenbih etmişim. Fakat Sami Bey, Frenk tabirile raffine bir adamdır; his inceliklerine fazla ehemmiyet verir; böyle açık itirafları tehlikeli buldu. Bir müddet bunun gizlenmesini istedi. Narin de babasına uydu.

(Arkası var)

MİZAH

TASARRUFUN FAYDALARINA DAİR

Erkek — Sizinle evleneceğimi düşünerek epey para biriktirdim.
Kadın — Tabii... Tasarruftan daha iyi şey var mı? "Ak akçe kara gün içindir!," derler.

VEZNEDAR KIZ

Muktesittir: Yürür yaya,
Veznedar kız koşar işel
Gelen odur mağazaya,
Açılınca sabah gişel

★

Düşüp, kaybolmasın.. diye,
Anahtarlar belindedir!
Para sayar her saniye
Kasa onun elindedir!

★

Bu kıızı gördüğü zamar
Müşterinin kalbi erir!
Bazıları, şaşkınlıktan,
Fazla para bile verir!

★

Patron bile ona tapar:
Aman.. Bu kız tıpkı ateş!
O, aldırmas, hesap yapar:
Beş kere beş, tam yirmi beş!

★

Yüreğimde vardır yaram:
Aşk oldum, veznedar kız!
Feda olsun bütün param,
Sen benimle evlen yalnız..

Necdet

Bu Da Bir Fikir

Bir operatör diyordu ki:

— Hastalarımı ameliyat ederken
eğlensinler diye bir tarafta
da saz çaldırmak istiyorum. Ya-
hut, güzel bir gazel okutmak.
Hasta bunları dinler, oyalanır.
Doktorlara emniyeti olmayan
biri atıldı:

— Mevlüt okutsan daha iyi
olur, dedi, ruhu şad olur.

TAKDİM

Gardiyan (adam mahkumu-
na) — Bu celladımız çok mahirdir.
Bir vuruşta kelleni uçuracak. Bal-
tasının tadını alırsan bir daha
başka cellâda gitmezsin!

Taksi Saati

Müşteri taksiden indi.

Şöföre sormuş:

— Nekadar?

— Yüz yirmi altı kuruş, Beyim.

Şöför, taksimetrenin saatini
indirmişti. Müşteri itiraz etti:

— Hayır, yüz altı.

— Yüz yirmi altı.

Münakaşa uzadı. İş polis
aksetti. Müşteri dedi ki:

— Polis efendi, sizde binin,
ayni yollardan tekrar geçelim; eğer
yüz yirmi altı tutarsa ben iki misli-
ni vereceğim, yüz altı tutarsa on
para vermem. Razi mısın şöför?

— Hayır. Razi değilim. Vak-
it kayıp edemem. Yirmi kuruş
kaybederim daha iyi.

Yüz altı kuruş aldı. Müşte-
riler polis uzaklaştılar. Şöför
muavinine dedi ki:

— Müşteri saati görmeden
idda etti. Eğer aynı yoldan git-
seydik, yüz altı bile tutmıya-
caktı, çünkü doksan altı yazdı!

Resim Sergisinde

Sabri Efendi saf bir adamdı.
Ömründe resim sergisi nedir gör-
memişti.

Ahbapları, bir gün onu zorla
resim sergisine götürdüler. Sabri
Efendi, duvarlarda çıplak kadın
resimleri görünce yanındakilere
sordu:

— Bunlar sabici kadın resim-
leri mi, yoksa uydurma mı?

— Uydurma değil hakiki!

— Allah Allah.. Bu kadınlar-
da kumaş parası diye, terzi pa-
rası diye erkekleri masrafa so-
karlar, sonra da resim çektirirken
giyecek elbise bulamazlar.

Kaynanalar Hakkında

Bir mecliste hizmetçilerden,
hayat pahalılığından, yerli mal-
lardan filân bahsedildikten son-
ra, tabii, sıra kaynanalara gelir,
değil mi?

Geçen gün, Şemsettin Beyin
çirkin ve fena huylu bir karısı,
bir de güzel kıızı vardır.

Orada bulunan bekâr genç-
lerden biri dedi ki:

— Vallahi... Eğer ben evle-
nirsem ve kaynanam sinirime
dokunursa, hiç düşünmem, boğazı-
mı sıkır, öldürürüm.

Şemsettin Bey yanındaki arka-
daşının kulağına iğilerek dedi ki:

— Aman birader, gördün mü
bana damat olacak adam!

Sarıya Dair

Tramvayda, sarı rengi üze-
rinde, iki kişi konuşuyordu. Ay-
nen not ettim. Biri diyordu ki:

— Sarı rengini çok severim.

Sen? Ben bayılırım. Parlak ve

neşeli bir renktir. Bizi besliyen

Buğday başaklarının rengi sarı-
dır; güneşte ne güzel parlalar.

İlkbahar güneşinin ilk ışıkları da

sarı değil midir? En güzel çi-
çeklerde sarı hâkimdir. Şairliği

birakalım: Yumurtanın sarısı in-
sanı ne kadar besler! Ya, mayi

halinde bir altına benziyen sarı

zeytinyağı ne lâtifdir! Kuşlar

içinde de en sevdiğimiz kanarya

sarı değil mi? Kehlibar sarıdır;

yemeklerin lezzetini veren har-
dal da öyle. Ya limon, portakal,

mandalina? Hem bukadar söze

ne hacet? Altın sarıdır, dostum

altın!

Öteki şu cevabı verdi:

— Ben sarıdan nefret ede-
rim. Bu renk olmasaydı daha

mesut yaşardık. Çinliler ve Ja-
ponlar gibi sarı ırklardan hoş-

lanmam. Esasen Avrupada Çin-
lilerden "sarı tehlike," diye

herkes korkar. Hem biliyorum

ki sarı rengi hastalığı temsil

eder. Sarı hastalık çıkan evlerin

kapısına sarı kâğıt asarlar. Bir

de "sarılık," denen illeti dü-
şün! Aman Allahım... Ne kötü

hastahktır.

Unutma ki sonbaharda ağaç

yaprakları, çiçekler, otlar, bütün

nebatlar sararır, solarlar. Ku-
maş ve kâğıt gibi şeyler de ya-

narken sararırlar.

Hem insan alacaklıyı görün-
ce sararır, fena bir haber duy-

du mu sararır, hastalanır, sa-
rarır, nihayet, â birader, ölür,

sararır!

— Ah, nişanım öyle güzel yazı yazıyor ki... Adeta büyük bir

edip, büyük bir şair... Dün çok güzel bir mektubunu aldım.

— Güzel sözlerinden biri hatırlarda mı?

— Evet: "sana 1000 lira gönderiyorum..," diyor.

YÜKSEK EDEBİYAT

— Ah, nişanım öyle güzel yazı yazıyor ki... Adeta büyük bir

edip, büyük bir şair... Dün çok güzel bir mektubunu aldım.

— Güzel sözlerinden biri hatırlarda mı?

— Evet: "sana 1000 lira gönderiyorum..," diyor.

GARSON KIZ

Garson kız hep barda koşar
Sağa, sola, ileriye!
Müşteriler bazan coşar:
"Ver bir şişe daha...," diye!

★

Herkes sever garson kıızı:
On beşinde bir goncadır!
Dudakları kıpkırmızı,
Huyu biraz çapkincadır!..

★

"Yüzde onu benim...," diye
Getirmiştir bar sahibi!
Parası çok müşteriye
Kullanıyor tuzak gibi!

★

Fazla yazsa da hesabı
Herkes dinler sözlerini!
Beyler yutar çünkü hapı
Biraz süzse gözlerini!

★

Müşteriyi böyle yolup,
Hepsini de sarhoş eder!
Sonra: Fırsatını bulup,
Ellerinden kaçar, gider!..

Rüştü

Şairin Kitabı

Şair Necmettin Bey "babası
değildi, fakat beş cilt kadar şair"
kitabının müellifiydi.

Bu eserlerini kanının mahsul-
ları imiş gibi seviyor, kendi çor-
cukları addediyordu.

Bir tanesini vaktile tabettirir
bütün masrafını cebinden ver-
mişti. Fakat kitap satılmadı.

Aradan seneler geçti. Bir gün
şair Necmettin Bey parasız kaldı.
(Hangimiz parasız kalmayız?)
Kitapçıya gitti ve sordu:

— Yahu, bizim kitaptan hiç
satılmadı mı?

— Bir tane kalmadı.

— Sahi mi söylüyorsunuz?

— Evet, hepsini sattık.

Necmettin Bey sevincinden

havaya sıçrıyacaktı, fakat kitap-
çının son iki sözü onu olduğu
yere mhladı:

Okka ile.

HÜRMETTE KUSUR

— Ya paramı vereceksin, ya
canımı!

— Benim yaşımda bir adam
"sen," diye hitap etmeğe utan-
mıyor musun?

S İ N E M A

"Son Posta," haftada iki defa sinema sayfası yapar. Bu sayfalarda dünyanın en yeni sinema haberleri, sanatçıların hayatı ve sinema âlemindeki sanatçıların cereyanlarından bahsedilir.

"Son Posta," Holivutta hususî muhbirî bulunan yegâne Türk gazetesidir. Holivut muhbirimiz, her hafta bize mektup gönderir ve sinema âleminin içyüzünü anlatır.

Hasislik Rekorunu Kim Kırdı?

İşte size yeni bir haber daha: Holivutta hasislik rekorunu "Alis Vayt," kırmış. Sinema dünyasında yaşı gibi şöhreti de genç olan Alis okadar hasis ki onun paranın hesabını seneler geçse unutmazmış.

En ufak masrafını ve en ehemmiyetsiz kazancını bile defterine günü gününe saati saatine yazarmış. Onun yılbaşı gibi yortularda tanıdıklarının çocuklarına hediye almak adeti olmadığını hayretle söylüyorlar. Fakat bu hasislik sebepsiz değildir.

Alis Vayt diyor ki: "Mazide çektiğim sıkıntılı günlere bir daha düşmemek için ancak böyle hareket etmem lazımdır."

Genç yıldız bu noktada hak veriyoruz. Çünkü bugünkü mevkiini kazanıncıya kadar insan tahammülünün fevkinde eziyetlere katlanmaya mecbur kalmıştır.

Harolt Loit Çocuk Meraklısı

Her baba çocuğu için çıldırır. Fakat hiçbir baba Komik Lui kadar çocuk meraklısı ve çocuk düşkünü olamaz. Luinin geçen sene bir çocuğu olmuş. Şimdi ikinci yaşına basan bu yavru, Allahın Luiye dünyada en kıymetli hediyesidir. Öyle diyorlar ki küçük Lui hafif bir nezle geçirse babası büyük Lui kederinden saatlerce ağlarmış. Lui, çocuğuna niçin bu kadar düşkündür? İşte bu sırrı kimse halledemiyor.

Artistlerin Yeni Kıyafetleri

Leila Hyams

Joan Kravfort

Doroti Jordan M. G. M.

Sinemayıldızları moda hareketlerini büyük bir dikkatle ve günü gününe takip ederler. Burada gördüğümüz üç yıldızın elbiseleri en son moda numuneleridir. Şunu da söyleyeyim ki Doroti Jordanın arkasındaki elbise tam (2000) dolara yapılmıştır.

Bir Diş Fırçası Bir Artisti Öldürdü

Son gelen haberler, ismi pek o kadar malûm olmayan, fakat stüdyolardaki ehemmiyeti pek büyük olan bir artistin ölüm haberini getirdiler. Rastelli ismindeki bu artist, büyük ve tehlikeli cambaz rolleri yapmakla şöhret almıştır. Rastelli günde iki saat rol yapar ve (600) lira gibi mühim bir para alırdı. Onun en büyük mehareti muhtelif büyüklüklerde on topu düşürmeden iki elile havaya atıp tutması ve bu suretle saatlerce hüner gösterebilmesidir. Buna muvaffak olabilmek için de bu adam her gün sekiz saat idman yaparmış. Fakat Rastelli, geçen gün dişini fırçalarken koca fırça ansızın boğazına kaçmış ve zavallı artisti boğup öldürmüştür.

Fakat bu ölümü esrarengiz görenler, onun rekabet neticesi bir suikast olduğunu söylüyorlar de yok değildir.

Hangi Rengi Seversiniz?

Bir gazeteci artistler arasında bir renk anketi açmış ve yıldızlara şu suali sormuştur:

"Hangi rengi seversiniz?"

Buna herkes bir türlü cevap vermiş, yalnız şirin "Barbara Kent," şunları söylemiştir:

"Renk denilen şeyden hiç hoşlanmadığımı söylersem hayret etmeyiniz,"

Con Barrimor,, da açık yeşil renkten hoşlanmaktadır.

Kadınları Bayıltan Yanık Bir İnsan Sesi

M. G. M.

Lävrens Tibet geçenlerde Baltimur şehrinde işsizler menfaatine verilen bir müsamerede (Küba aşkı) isimindeki şarkıyı söylemiş. Fakat o kadar güzel söylemiş ki müsamereye gelen kadınlardan altı tanesi heyecandan güzel söylemiş ki müsamereye gelen kadınlardan altı tanesi heyecandan bayılmış, birçok kadın da Lävrens'in elini sıkarak sahneye koşmuşlardı. Fakat bu hücum esnasında kadınlar kavgaya tutuşmuş ve (200) kadın birbirlerini yaralamışlardır. Bir bölük polis, bu kanlı kadın kavgasının önüne müskülâtle geçebilmiştir.

Anita Paj Günlerini Nasıl Geçirir?

Artistler içinde sporla en fazla meşgul olan Anita Pajdır. Bir çok şampiyonlukları elinde bulduran bu cazip yıldız, Holivuttaki binlerce artist arasında en intizamlı bir hayat geçirendir. Hayatını babasının hareketlerine uyduran şirin Anita, tıpkı babası gibi muntazam yaşar. Saatleri ve hareketleri çok hesaplıdır. Her sabah yatak odasından muayyen saatte çıkar ve ilk iş olarak muntazam bir program dahilinde spor hareketlerini yapar. Sonra büyük bir iştiha ile kahvaltısını yer. Anita kahvaltısından sonra kitap okumayı âdet edinmiştir. Bu kitap okuma fahiş da bittikten sonra stüdyoya gider ve oradaki vazifesile meşgul olur.

Şunu da derhal haber verelim ki güzel Anitanın, yanında babası veya annesi olmadan sokağa çıktığı görülmemiştir.

Anita çok para kazanmakla beraber yıldızlar arasında tasarrufu sevmek ve israf yapmamakla şöhret almıştır. En büyük zevklerinden biri de para biriktirmektir.

Güzellik Kraliçesi

Paris 20 — 932 güzellik kraliçesi Matmazel (Line Kaisseudesou) (60) namzet arasından intihap edilmiştir. Yeni kraliçe esmer renklidir. Artist olmak için hazırlanmıştır. Avrupa kraliçesinde (12) şubatta Niste intihap edilecektir.

Katrin Kravfort Yeni Bir Film Çeviriyor

İşte güzel "Katrin Kravfort," un en yeni bir resmi. Bacak düzgünlüğünde birinciliği kazanan bu güzel yıldız (M. G. M.) stüdyolarında yeni bir filme başlamıştır. Şirin Katrin bu filmde birbirine zıt iki hissi birleştirmek vazifesini üzerine almıştır. Bu rol icabı Katrin hem neşeli, hem kederli gözükmekte, aynı zamanda zengin ve fakir genç kız rolünü meharetle oynamaktadır. Filmin mevzuu, zengin ve asil aileye mensup bir kızın çirkin bir iftiraya kurban giderek fakir bir hayata düşmesinden ibarettir. Fakat bu genç kız çok müşkül bir mücadele devresinden sonra tekrar eski saadetini kavuşmuştur.

BÜYÜK TARİHİ TEFRIKAMIZ

ŞEN GÖNÜL

— 56 —

— Ya biz kande kalırız ?
— Şimdilik Küpeli camiinde aram edersiz, yarın münasip bir mekân bulup girersiz. Amma daptest dahi almadan yola revan olmağa borçlusuz!

Vezirin, Şeyhülislamın ve hatta Padişahın emrini talil etmek Müderris Ef. için münkündü. O, bir nevi çiftlik demek olan medresesini kolay kolay bırakamazdı. Ayet uydurur, hadis uydurur, kelâmı kibar uydurur ve verilen emri çürütmeğe savaşırdı. Sözle, ilâl ve idgam kuvvetile maksadına eremezse yobazlarını fıskırtırdı, mesele ihdas ederdi, yine yemliğini elden düşürmezdi. Lâkin işin içine rüya ve İbni Kemal girince ürktü. Zaten bir hücresi cinler ve periler elinde bulunan medresenin merhum Şeyhülislam tarafından tamamile o taifeye terkolunmak istenildiğine zahip oldu ve bu vaziyette müdafaa teşebbüsünün tehlikeyi davet edeceğini düşündü, ağzından lokması alınan bir mahlûk ıstılabile içini çekti, talebesine döndü:

İştiniz ya; dedi; Şevketlü Hünkâr, medresemizin boşaltılması için İbni Kemal Efendimizden emir almışlar. Mucibince amel olunmak iktiza ediyor. Hemen hazırlanın!

Yarım saat sonra müderris efendi, kitaplarını koltuklayarak öne düşmüştü, talebesi de rahlelerini, heybelerini, döşeklerini başlarında, sırtlarında ve omuzlarında taşıyarak onun ardına takılmıştı, Küpeli camiine gidiyorlardı. Bostancıbaşı Ağa, kendilerine ne selâm vermiş, ne bir söz söylemişti. Müfrezesinin başında sadece gidişlerini seyretmişti.

Medresenin hemen yoldaşlar tarafından işgal edildiğini söylemeye lüzum yoktur. Softalar alayı, köşeyi kıvrılır kıvrılmaz küçük kafile medreseye girmişti. Oldukça temiz görünen hücrelere göz ucile dahi bakmıyarak doğruca mahut odaya, cinlerin kargâhı denilip te yıllardanberi kimsenin adım atmadığı, hatta yanından geçmediği kapalı yere gitmişlerdi. Bu hücresinin kilidini açmak, onlar için bir dakikalık iş oldu. Lâkin örümcek ağları, toz kümeleri arasında oturacak yer bulmak o kadar kolay değildi.

Bu sebeple Sipahi Ahmet, bir iş bölümü yaptı, bostacılarıdan birini hücreyi temizlemeye memur etti, sınıksız kapalı duvar pencereyi açtırdı, burunlara çarpıp duran ağır kokulu taze hava ile giderdikten sonra süpürge buldurttu, tozları kaldırttı, su getirip her tarafı yıkattı, bu ameliye devam ederken yeniçeri Baki ile Züpte Beyi de çarşıdan nevale düzmeğe gönderdi, sığındıkları yerde ilk iş olmak üzere karnlarını doyuracaklardı. Onlar bu işle meşgul olur-

Bu ne Kepazelik, bu ne faziha. Bir darüllma baskın mı aypılıyor?

ken beride bütün memleket çalkanıyordu. Göçebe bir sürü halinde Küpeli camiine akın eden medrese halkının bu taşınışları ağızdan ağıza mübalâğalanarak her köşede bir çeşit rivayet tekevvin etmesine sebebiyet vermişti. Mahut hücrede müsellâh cinlerin boy gösterip müderrisi ve talebeyi sokaklara attıkları söyleniyordu. İbni Kemal Ef. Ebusuut Ef. yi de yanına alarak medresenin boşaltılması işine nezaret ettiği hikâye olunuyordu. Bostancıbaşının Hünkâr bahçesinden havaya kaldırıldığı ve bu tarik ile medreseye getirildiği fısıldanıyordu. Hulâsa herkes birşey uyduruyordu ve her ağızda bir efsane dolaşıyordu.

Bu dedikodunun müspet bir safhası vardı: Âlim veya cahil, cesur veya korkak, dişi veya erkek tek bir kimse medrese semtine uğramıyordu! Hatta Bostancı kıyafetini taşıyan iki dev yapılı adamın çarşıdan satın aldıkları bir sürü nevaleyi taşıyan hamallar, medresenin bulunduğu sokağa doğru sevkolunduklarını görünce feryadı koparmışlar ve yüklerini atıp kaçmaya savaşıyorlardı. Fakat Bostancı kıyafetindeki devler, silleliye silleliye onları medrese kapısına götürmüşlerdi. İşte bu hamallar da, bir alay cin tayfasının medresede dolaştıklarına şahadet ediyorlardı. Su ve bu, medreseye nevale gö-

türülüğü de bir dedikodu vesilesi yapmışlardı. Bu nevaleler, medresede bir peri cümbüşü yapılcasına delil tutuluyordular

Hikâyeler, rivayetler; Kadı efendi, Subaşı, Veznedar Ağayı ve bütün büyük memurları da heyecana düşürmüştü. Medreseye gitmek hiçbirinin aklına gelmemekle beraber işgal ettikleri mevkilerin haysiyeti namına hâdisenin aslını anlamak istiyorlardı. Tahliye emri ne vakit ve ne vasita ile gelmişti, bu emirde sade rüyadan mı bahsolunuyordu, yoksa başka bir illet gösteriliyor muydu, Küpeli camiine kaldırılan müderris ve talebe için ne gibi hükümler tebliğ olunmuştu, onlar sittin sene camide mi kalacaklardı?..

Bütün bunları öğrenmek için Bostancıbaşı görmek lazımdı. Bu zatın bu kadar mühim bir maslahatı idare ederken kimseye haber vermemesi ve alaca karanlıkta kale kapılarını, çarşıları açtırıp yobazları sokağa atması manalı görünüyordu.

Kadı Efendi ve arkadaşları, bu düşüncelerle birleştiler, kalabalık bir kafile teşkil ettiler, sallana sallana Hünkâr bahçesine gittiler, Bostancıbaşı görmek istediler. Daha Saraçhane köprüsünün ucunda aldıkları cevap şu oldu: — Ağa Hz. mizacını bozdu. Kimseyi görmez!

(Arkası var)

BORSA

Istanbul 20 Kânunuevvel 1931

— Kapanan fiatlar —

NUKUT

Isterlin	725,00
Dolar Amerikan	212,50
20 Frank Fransız	171,50
20 Lire İtalyan	219,—
20 Frank Belçika	—
20 Drahmi Yunan	—
20 Frank İsviçre	—
20 Leva Bulgar	—
1 Florin Felemenk	—
20 Koron Çekoslovak	—
1 Şilin Avusturya	—
1 Rayhsmark Almanya	—
1 Zeloti Lehistan	—
20 Ley Romanya	—
20 Dinar Yugoslavya	—
1 Çervoneç Sovyet	—

KAMBIYO

Londra 1 İsterlin kuruş	715 00
Nüy. 1 Türk lirası dolar	0,47,41,—
Paris 1 Türk lirası Frank	12,06,00
Milano 1 " " Liret	9,36,—
Brüksel 1 " " Belga	3 40,83
Cinevre 1 " " Frank	2,42,75,—
Sofya 1 " " Leva	63,74,66
Amsterdam 1 T. " Florin	1,17,92,00
Madrid 1 Tür lirası Pezta	5,63,03
Berlin 1 " " Mark	2,02,—
Varşova 1 " " Zeloti	—
Bükreş 20 Ley kuruş	78,—
Rusya 1 Çervoneç kuruş	—

Akti Müteyemmen

Takvimi Vekayi Müdürü esbaki ve Darülfünun ile Kadastro Mektebi Âlisi Türk tarihi edebiyatı müderrisi merhum Faik Reşat Beyin hafidesi ve mülga Hariciye Nezareti Tercüme Müdürü merhum Agâh Beyin bira-derzadesi ve Nafia Vekâleti Tercüme Müdürü Kâzım Beyin kerimeleri Niğâr Hf. ile Yalova C. Müddeium- mis Muhterem Beyfendinin akitleri 17 kânunuevvel perşembe günü Tokatlıyan salonlarında ıera kılınmıştır. Genç zevce ile zevç haklarında saadetler temenni eyeriz.

Bu akşam saat 21,30 da
FRANSIZ TİYATROSUNDA
meşhur muganniye
ELVİRA de HİDALCO
tarafından yalnız bir konser verilecektir.

Ispanyada Bir İstifa
Madrid — Katalonya valisi
M. Algera istifa etmiştir.

Hitler Evlenme Şahidi
Berlin, 20 — Hitler, Severin-
de evlenen arkadaşlarından Go-
belsin evlenme şahidi olmuştur.

Fransız Banknotlarında Çekininiz, Bir Kısmını Sahteleri Yapıldı

Fransız Bankası bir hafta evvel hoş gitmiş bir sürpriz karşısında kalmıştır.

Fransız Bankasında çok mukteditir bir mütehasşısın riyaseti altında çalışan bir düzine tetkik memuru vardır. Bunlar her akşam banknot olarak yapılan tahsilâtı gözden geçirirler, içlerinde sahtesi olup olmadığına bakarlar, varsa ayırırlar.

Fakat takriben beş senedenberi Fransada sahte kâğıt görülmediği için işleri rahattır. Banknotları mümkün olduğu kadar çabuk bir zaman içinde gözden geçirmeye bakarlar.

Bununla beraber geçen gün bu memurlardan biri saydığı banknotlar arasında bir tanesinin fazla kirli olduğunu görmüş, değiştirmek üzere bir kenara koymuş, ve o anda gözü bu banknotun üzerinde şüpheli bir yazıya tesadüf etmiş, dik-katle bakmış, sahte olduğunu anlamış.

Bu hikâyeyi okuduktan sonra meselenin derhal gazetele-re aksettiğine aksettiğine zahip olmayınız. Hayır, Fransız banka Bankası telâşa düşmemiş. Mahrem bir şekilde işi polise anlatmış, polis te tahkikata koyulmuş. Fakat koca Parisin içinde sahte banknotu yapanın kim olduğunu nasıl anhyabilirsiniz? Filhakika bu sahada zabitanın yardımına yetişen güzel bir tesadüf olmuştur.

Bir gün La Raino sokağında bir mağaza sahibi dükkânın önün-

den geçen bir Polisi çağırarak içerde bulunan bir müşteriyi göstermiş:

— Bu adam bana 500 Franklık bir banknot sürmiye çalıp Demiş, polis adamı tutmuş rakola götürmüş, Roje Marş adını taşıdığını anlamış, sormuş — Sahte banknotu kimden aldın ?

Genç bir müddet sonra Çalıp adını taşıyan bir adamın ismi ve adresini vermiş ve anlaşılması için bir matbaacıdır. Sahtekâr etmiye başlamış, sahte banknot yapmış, bu genç vasitasile miye çalışmıştır.

Adamın söylediğine göre satılan banknotlar çok değersiz fakat asıl sahtekâr olan adam henüz kurtulamadığı için hakiki miktarı anlayamamıştır.

Bugün akşam Saat 21,30 da

DOKTOR

İhsan

Komedi 3 perde

Yazan :

Fodör Lászlo

Tercüm eden:

Hâzım ve N.

Kemal

Tenzilâtli halk gecesi

Yakında: Onlar Ermiş Muradına

Oyundan sonra hususî tramvay

Altı yaşından aşağı olan çocuklar tiyatroya kabul edilemez

Fransızca sözlü ve şarkılı

SEVDA MACERALARI

filminde yaşayan ve tamamen ona hâkim olan taklidi gayri kabil olan müstesna letafettir.

MARY GLORY
ve ALBERT PREJEAN

tarafından temsil edilen bu kıymetli ve şayanı hayret film önümüzdeki

Çarşamba akşamından itibaren

ARTİSTİK ve OPERA

sinemalarında birden irae edilecektir.

Noel ve Yılbaşı Münasebetile

ELHAMRA sineması

HAROLD LLOYD'un

bu sene görülecek yegâne sözlü filmi

EVELÂLLAH

eserile bir neşe ve kahkaha haftası tertip ediyor.

Bu film okadar şendir ki baş dönmesi veriyor !!!

23 KÂNUNUEVVEL ÇARŞAMBA AKŞAMI

23 Kânunuevvel Çarşamba akşamı

MELEK SİNEMASI

(Academie Française) e mensup EDMOND ROSTAMD'in eserinden muktebes ve Viyana'da SHOENBRÜNN Sarayında çevrilen muazzam, fevkalâde lüks ve muhteşem mizansenli

NAPOLEON'un OĞLU

(L'AIGLON)

filmni takdim edecektir.

Müessili: (Comedie Française) den JEAN WEBER Biletler şimdiden satılıyor. Yerlerinizi tedarik ediniz.

ABDÜLHAMİDİN SON GÜNLERİ

Abdülhamit, Fransanın Rönessans Devrinden Nefretle Bahsederdi

Fakat Maiyetinde Fransız Bulundurmaktan Vaz Geçmezdi

NAKILI ZIYA ŞAKİR

Her hakkı mahfuzdur

— 176 —

Bu uzun lâkırdılar Abdülhamidi yormuştu. Fakat, yorgunluğuna rağmen bugün bol bol konuşmak istiyordu. Biraz durdu. Düşünür gibi oldu:

— Bakınız, Allah korkusu, dedim de aklıma bir vak'a geldi. Malûm ya, Fransızların (Rejan) devirleri pek çirkin vukuat ile doludur. Halk, o derece sefahate düşmüştü ki, artık ne ayıp, ne de günah kalmıştı. Herşey mübah addolunuyordu. O devrin rüesasından biri bu iğrenç hayat içinde o derece aklı ve şuurunu kaybetmiş ki - neuzübillâh - kendi kızını istifraş etmiye teşebbüs eylemiş. Kızına bunu teklif edince, kızı geri çekilmiş;

— Bak baba... Herşeyi yaptım. Fakat bu büyük cinayeti yapmaktan haya et... Benim, senin kızın olduğumu düşün. Bunu teklif etmekten vicdanın muazzep olmuyor mu?

Demiş... Bu söz üzerine adamın aklı başına gelmiş, fena halde mahcup olarak geri çekilmiş. Kızın bu sözleri, tarihe altın kalemle yazılmalıdır... Maamafih, Fransızlarda bazan iyi adamlar da vardır. Benim yanımda (Derse) paşa isminde bir zat vardı. Bu, vaktile Napoleonun yaveri imiş. Ben Avrupaya gittiğim zaman kendisini tanıdım, yanıma aldım. Malûmatlı, zeki ve bana çok sadık bir askerdi. Bilhssa beni çok severdi. Mabeyin dairesinden hiçbir yere ayrılmaz. Orada yatar kalkardı. Bir aralık bir iş için bunu Fransaya gönderdim. Yolda vapurun doktoru (Blont) isminde bir zatle ahbap olmuş. Avdetinde bana bu (doktor Blont) tan uzun uzun bahsetti. O aralık benim de öyle bir adama ihtiyacım vardı. Hemen Derse Paşa vasıtasile doktoru getirttim. Şöylece bir tetkik ettim. Benim de hoşuma gitti. Ufak tefek yapılı, kısa boylu, beyaz ve sivri sakallı, gayet temiz giyinmiş bir adam. Daima Çine, Japonya, Hindistana sefer eden büyük vapurlarda doktorluk edermiş. Ayda da otuz lira maaş almış... Ben derhal kendisine daha fazla para teklif ettim. Hatta (mektebi tıbbiye) den bir de hocalık verdim. Fakat doktor:

— Artık ihtiyarladım. Sıhhatim hocalığa müsait değil. Yalnız (Hizmeti Şahane) de kalayım. Dedi. Ben de bunu kabul ettim. Bu doktor da, Derse Paşa gibi (Mabeyin) de yatar, kalkardı. Antika meraklısı bir adamdı. Odasında, raflar ve sandıklar dolusu, kitapları ve antikaları vardı. Ne zaman bahçeye çıkıp gezse veyahut ne vakit harem dairesine girmesi lâzimgelse derhal beyaz eldivenlerini giyer, tertemiz bir kıyafetle görünürdü.

Abdülhamidin Avrupadaki dostlarından M. Lon Burjuvanın Gençliği

Şayet bir hastalık olsa da gece yarısı hareme çağırılrsa, yine bu halde gelirdi. Derse Paşa daima:

— Şimdi Fransızların ahlâkı bozuldu. Birçokları fena adam oldu. Lâkin bu doktor gibi iyiler de bulunuyor.

Derdî. Hakikaten doktor çok kıymetli bir adamdı. Benim hem doktorum, hem de âdeta müşavirimdi. hocamdı. Ekseri zamanlar, üç beş kişi beraber yemek yerdik. Sofrada daima karşıma oturur, yemeklerime dikkat ederdi. Eğer hazmi batı bir şeyden fazlaca yersem, hemen karşıdan:

— Samajestel..

der ve işaretle, (artık yeter...) diyerek beni fazla yemekten menederdi. İşte bu zat, beni bazı müşkül vaziyetlerden kurtarmıştı. Hatta bir defa şöyle bir hâdis olmuştu: Sait Paşanın sadaretlerinden birinde (Koşen) isminde bir İngiliz sefiri gelmişti. Fakat sefirin gelişi, pek dostane değildi. Sefir, (itimatname) sini takdim etmek için huzura çıktığı vakit gayet barit

bir tavır almıştı. Merasimi mahsusa ile itimatnamesini takdim ederken iki büyük sayfalık bir de lâyiha verdi. Bu lâihanın bir tarafı Fransızca, diğer tarafı İngilizce yazılı idi. Derhal tercüme ettirdim. Bir de ne göreyim?.. Lâyiha, "Kıbrıs,"a ait birçok metalibat ile dolu... Hem de öyle metalibat ki, neuzübillâh, kabul edilecek olsa, ne hukuku hühdümdarı, ne de istiklâl kahyor. Adeta İngilizlerin vesayetine giriyoruz.

Hemen doktoru çağırdım. Onunla beraber bir odaya kapandım. Doktor, ana lisanı derecesinde İngilizceyi de bilirdi. Lâihanın İngilizcesini de kelime bekelime ona tercüme yaptım. Dotor bu tercüme yapıpken, Fransızca kısmında mevcut olmayan bir tabir buldu: (Mes'uliyeti maneviye...) Ben bu işin içinden nasıl çıkacağımızı düşünürken doktor parmağını bu kelimeler üzerine basarak yüzüme baktı. O zaman derhal intikal ettim. Hemen doktora bir cevap yazdırdım. Bu cevapta sadece: [Mes'uliyeti maneviye, ancak Cenabıhakkı karşı olur. Ben, bu tabirden bir şey anlamadım. Bunun izah edilmesi lâzımdır.] dedim; diğer maddelerin hiçbirine cevap vermedim. Sükût ile geçtim... Bu cevabı hemen bir zarfa koydum. Bizzat mühürledim ve İngiltere kiralına gönderilmek üzere sefire yolladım... Aradan bir hafta geç geçmek, ademi muvaffakiyetinden dolayı sefir azledildi. İşte mühim bir siyasi hâdiseye doktorun yardımı ile böylece galebe çaldım...

(Arkası var)

Karagümrük Ve Büyükadada Spor Hareketi

Karagümrük İdman Yurdu, klüp binası için büyük bir bina kiralamış ve haftada üç gün mütehassıs doktorların sıhhat ve beden mevzuu etrafında koferans vermelerini temin etmiştir.

Yurt, faal azası arasında rakı ve cigara içilmesini menetmiş ve bu kararını tatbika muvaffak olmuştur. Karagümrük İdman Yurdu Almanlarla cuma günü yapılan maçta galip gelmiştir.

Büyükada İttihat Spor klübü de teşkilâtını tevsi etmiş ve cuma gecesi fırka salonunda bir balot vermiştir. Balodaki cazbant klüp azasından teşkil edilmiştir. Klübün riyasetini müddeiumumi muavinlerinden İsmail Hakkı Bey idare etmektedir.

Spor Kongresi

Kasımpaşa İdman Klübünden: Senelik umumî kongremiz 25-XII 931 cuma günü saat 10 da Kasımpaşa nahiye binasındaki klüp merkezinde inikat edeceğinden bütün azanın teşrihi rica olunur.

Günün Takvimi

BUGÜN—21 kânunuevvel 931, Pazartesi, Rumi 8 kânunuevvel 1347, 10 Şaban 1350.

GÜNEŞ — Doğuşu 7,21 Batışı 16,43

NAMAZ VAKİTLERİ — Sabah 4,33, öğle 12,11 ikindi 14,31, akşam 16,43, yatsı 18,22.

Kasım — 42

ALKAZAR — Morgan cambaxhanesi
ALEMDAR — Sibirbaz
ARTİSTİK — Matmazel Nituş
ASRİ — Adalet kurşunları
EKLER — Attik
ELHAMRA — Gel boğanalim
ETUVAL — Marzeyez
FERAH — Konser, varyete
FRANSIZ TİYATROSU — Raşit Rıza
GLORYA — Sevğiden sonra
HLAL — Sevğ' inin ses
KEMAL B. — Rasputin
MAJİK — Hanım sinema yıldızı
MELEK — Deniz ve kadın
MİLLİ — Parieli kahveci
OPERA — Matmazel Nituş
ŞİK — Cürmü meghut
ÜSKÜDAR HALE — Sumru
DARÜLBEDAYİ — Doktor İhsan
Kadıköy SÜREYYA — Vargova kalesi

ŞARK YILDIZI

Holivuta Nasıl Kaçtım ...

Yıldızlar Arasına Nasıl Karıştım?

45

YAZAN: Selma Z.

Tezkâhtar çocuk, onu bana daha yakından göstermek için eline almış, gözlerimin hizasına kadar kaldırıyor, kıymetli bir san'at eseri olduğunu izah ediyordu. Evet, bunu ben de tasdik ediyordum. Okadar kıymetli bir san'at eseri idi ki; yalnız, (Buda) nın asıl ruhunu, necip felsefesini değil, onlara iman etmiş olan Mister Çangın, iusanların felâketlerine karşı derin bir merhametle bakan sakin ve mutavazı çehresinde taşıyordu. Acaba Çang, bütün insanî hasletlerini kazanabilmek için bu bakır parçasından yapılmış olan (büyük mabut) tanımı ilham almıştı?...

Artık bu mabudu satın almak, ona malik ve sahip olmak benim için kat'i bir kalp ihtiyacı idi.

De hal sordum:

— Buna ne istiyorsunuz?

— Yetmiş beş dolar.

Derhal arkamı döndüm. Çantamın içindeki paraları, oradaki camekânın üstüne döktüm. Birer birer saydım. Hay Allah müstehakkımı versin...

— Maalesef yetmiş dört dolarım var. Eğer bu fiata verebilirseniz...

Çocuk, zannederim ki bu sözlerindeki derin niyazın manasını anlar gibi oldu. Mabudu, paraların yanına, camın üstüne koydu. Mağazanın sahibine gitti.

Çocuğun avdeti, pek kısa sürmekle beraber bana epeyce uzun sürmüştü. Çocuk yanıma geldiği zaman, sakin bir tebessümle dedi ki:

— Mağazamızda her şeyin fiatı tespit edilmiştir. Böyle olmakla beraber, patron, sizin arzunuzu kırmak istemiyor. Yetmiş dört dolara alabileceksiniz.

Ah babacığım; eğer şu anda bana kocaman bir (Çin mabedi) bağışlamış olsalardı, ancak bu kadar sevinebilirdim.. Aylardanberi, en çetin mesai ve meşekkatlerle kazandığım, dişimden tırnağımdan artırdığım o yetmiş dört doları, sevine sevine kasaya saydım.

Gideceğim yere gidip işimi gördükten sonra, tramvay param olmadığı için evime yayan dön-

düm. Eğer öğle yemeğinden arttan biraz yiyeceğim olmasaydı, bu akşam aç yatacağım muhakkaktı. Fakat ne ehemmiyeti var? Artık ben, aradığımı bulmuşum. Bu bulduğum şey, bu içi boş bakır parçası, bana bir iman ve teselli membaı olacaktı. Buna baktıkça, onu hatırlıyacaktım. Çünkü onunla bunun arasında derin bir alâka ve rabita vardı. Bazan o, uzun çubuğundan derin nefesler çektikten sonra, ince helezonlarla kıvrıla kıvrıla tüten dumanlara karşı gözünü yumar, tıpkı bunun gibi rengi solar. O da, bu mabut gibi derin bir vecdi istiğraka dalardı.

Eve gelirlenmez, yorgunluğuma bakmadım aynanın altındaki masanın ortasına mukavva kutudan bir sedir yaptım. Üstüne de küçük ipek atkıyı yaydım. (Mabut) u, bunun üstüne yerleştirdim. Şimdi oradan, bütün vakarile, bütün izzet ve ihtişamile beni süzüyor.

Ona gittikçe artan bir dikkatle bakıyorum. Sakin ve yumulmuş nazarlarında, insanların kalplerindeki ezeli ve ebedi ihtiyaca karşı derin bir rikkat ve merhametin gölgelerini görüyorum. Bir zamanlar, günlerce karşı karşıya kaldığımız bu nazarlardaki manayı okumuya çalışmış, buna muvaffak olamamıştım, meğer bu yumulmuş gözlerin derin gölgelerinde ne büyük ne ilâhi bir ifade varmış.

Tıpkı, Çangın süzgün ve derin bakışları gibi..

Arasına arkadaşlarımın evine gittikçe görüyorum; hepsinin birer (Bebeği) var. Hepsisi de bu bebekleri can ve gönülden seviyorlar. Sanki kendi öz evlâtları imiş gibi.. Bu bebeklere müteaddit elbiseler yapıyorlar. Her gün bunları değiştirerek tuvaletlerini tazeliyorlar. Sonra da odalarının en mutena bir köşesine oturtuyorlar. Bu Bebeklere (Maskot) diyorlar. Güya maskot uğur getirir miş.

(Arkası var)

Resminizi Bize Gönderiniz, Size Tabiatınızı Söylüelim...

47 AHMET ŞİMSEK BEY: Ha-

yal ve macera mevzularından kahramanlık ve cesaret hâdiselerinden hazeder, sinemayı sever, bilhassa Amerikan filmlerini tercih eder ve bazı ahvalde artistleri taklide mütemayıldır. Hürriyetini taklit etmek istemez. Bazan inatçı olur.

ALİ REMZİ BEY: Tahlil kuponlarındaki sual hanesi, karilerimizin istedikleri şeylere dair cevap almalarına hizmet eder. Bu sualleri tayinde müşkülât çekiyorsanız, "umumî tahlil," kaydile fotoğrafınızı gönderiniz efendim.

48 MATMAZEL KATİNA: Sakin

ve mahcupdur. Ev ve el işlerinden hazeder, menfaatlerini yalnız nefesine hasretmez. Çabuk münkesir ve müteessir olur ve barışır.

K. M. HANIM: Fotoğraf tahlillerinin istikbalde haber vermekte hiçbir alâkası yoktur. Çünkü bu bir falcılık değildir. Onun için sizin istikbalde nasıl bir yuva teşkil edebileceğinizi tayin edemeyeceğiz efendim.

Fotoğraf Tahlil Kuponuna
11 inci Sayfamızda bulacaksınız.

TEMMUZ 1914

Umumî Harp Nasıl Patladı ?

Nakleden: H. R.

- 38 -

Yazan: Emil Ludvig

- Kızım Doktoru Semi Ekreme -

Eşil, Edvard Grey Trajedisinden Daha Berbat Bir Vaziyet Karşısında İdi

Aynı zamanda İngiliz hariciye nazırı Grey Petresburga üçüncü bir müracatta bulunuyor.

"Benim mütaleama göre burada efkârı umumiye Sırp ihtilâfından dolayı bizim harbe girmemize muvafakat etmiyecektir. Şayet harp çıkarsa, belki... Bizde sürükleniriz. Fakat ben bunu bertaraf etmiye çalışıyorum.

Sulhü muhafaza etmenin yegâne yolu, diğer dört büyük devlet Rusyayı ve Avusturyayı hudutlarını tecavüz etmemiye davet etsin. Şayet Almanya bu noktayı kabul ederse Fransanın da bizim de bu yolda yürüyebileceğimizden emin bulunuyorum.

İngilterenin sefirlerine ve bu arada tabiatile Berline de yoladığı bu mütaleayı Almanyanın Londra sefiri de hükûmetine telgraflamıştır. Harp vukuu halinde İngilterenin bitaraf kalması az muhtemeldir] demiştir.

Feci teselsül burada başlar. Bu dakikadan itibaren Grey'in zihnini şu nokta işgal etmiye başlamıştır:

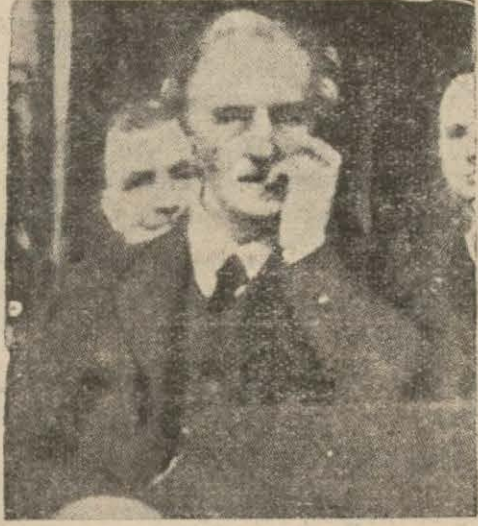
— Sefirlerime gönderdiğim haberi bütün dünya, o arada Almanyada da aleven ilân etsem nasıl olur? Çünkü harp vukuunda İngiltere de seferberlik yapacak mı sualinin cevabını herkes düşünmektedir. Paris ile Petresburg Halâskâr sözümüzü bekliyorlar. Hayır, bunu yapmamalıyım. Bu hayat memet kararını bu parlamento itihaz edebilir. Bugün memleketimi bir "evet", demekle bağhyacağım. Ya yarın memleketim bunu hoş görmez ve benim yaptığımı tanımazsa?! Çünkü ne ben, ne Asquith, nede herhangi birimiz, yarın halkın, matbuatın, parlamentonun ne istiyeceğini muhakkak surette nasıl keşfedebiliriz? Şu halde herşey hâdisata, taarruzun başlayacağı, yahut başlamış görüldüğü tarza tabidir.

Grey yine düşünüyordu :

— Bu böyle olmakla beraber tehdit etmek mecburiyetindeyim? Berlinde, Viyanada asker sınıfı memleketlerini harbe sürüyorlar. Düşmanlarından daha iyi hazırlanmış olan müthiş Alman ordusu iki müttefiki yenmeyi kurabilir, Fakat üç müttefiki yenmeyi kuramaz!

Kendi tarafından da bilâhare yazılmış olduğu vechile bu deruni müsarahanın en yüksek noktasında Greyin ruhi vaziyetinin hülâsası şu idi:

— Önümde öyle berbat bir tehlike dolaşıyordu ki, tehtit makamında söylüyebileceğim her sözü epeyce hesap ve kitap etmeli idim ve ancak onu bertaraf edebilecek birşey söylemeli idim. Bizim mavenetimize iman ve itikatları olan Fransa

Sir Edvard Grey

ve Rusya Almanyaya karşı bir harbe atılabilirler. Fakat kendilerinden bu muavenet esirgenecek olursa, bizi muatep ederler. O zaman böyle meşum bir harbe sürüklenmiş ve iş işden geçmiş bulunur...."

Pekeski devirlere ait bir trajediye olduğu gibi iktidar mevkündeki bir adam nevmi bir vaziyettedir. kalbinin, fikrinin bütün kuvvetlerle, fena neticelerini gördüğü bir yanlış hareketi mennetmek ister. Fakat herne yapsa vaziyet berbattır, bizzarur böyledir, vebu zaruret, senelerdenberi kendisini yarım tedbirlere sevk etmiş olan zaaf ile mütenasiptir, hatası küçük, emeli saf, mahubiyeti büyük, gayreti ciddi, fakat akibet fecidir:

Eşil trajedisinde olduğu gibi.

VII

Sabırsızlar

Bir adam üç gün üç gecedir bir sür'at katarında seyahat etmektedir. Adı İzvolskidir. Bu adam yalnızdır, Hummalar içinde düşünmektedir; beynini, Avrupanın en mustarip beynidir, kalbi bu dakikada ümit, gazez, hırs, iptilâ gibi binbir ateşe makes olan en dertli bir kalptir. Tren şimdi Alman topraklarından geçmekte, Petresburgtan Parise gitmektedir. Âdeta bir dehşet postası halindedir.

İzvolski muharebeyi uzun za-

manlardanberi arzuyor, fakat şimdi bu derece yaklaştığını görünce içinde bir tevahhuş hissediyor, çok erken geldiğini düşünüyordu. Bu harbi bütün mevcudiyetle istemiş, fakat hariciye nazırına da her türlü isticalden tevakki hususunda tavsiyelerde bulunmuştu.

İzvolski muharebeyi istiyordu. Fakat 1917 den evvel değil, ve ancak hâdisatın son derece müsait olduğu bir sırada istiyordu. O menfur Avusturyanın hakkından ancak o zaman gelecekti. O saatte İzvolski neler yapacağını bilirdi. Fakat bugün? Acaba Pariste lâzıngelen cesaret ve hamaset gösterilecek mi, yoksa kâfi derecede gösterilemeyecek midir? Bilmiyordu.

Şayet telgraf o gün Belgrattan Petresburga iki saat evvel gelseydi aynı harp sefinesine kendisi de biner, bu baklı karar günlerini Fransız Reiscümhurunun yanında geçirirdi. İadesi kabil olmayın bir surette geçikmiş olan o saatlerde Fransanın en büyük iki devlet adamı ile adeta bir şatranç tahtasının karşısında imiş gibi her taşın her hareketini, bu hareketin suret ve sebebini görür, okur, tahlil eder, hakiki vaziyetin ruhunu keşfedirdi. Biraz evvel Petresburgtan ayrılırken garın rıhtımında Fransanın Petresburg sefiri Paleologue kendisine yemin etmiş, vaktin geldiğini söylemiş: "—Eu sefer artık harp! Demişti. Fakat kendisi şahsen aynı hisle, hareket etmiyordu; onu tahrik eden yalnız "intikam", hissiydi. Rus devlet adamının ruhunda, beş yıldanberi fasılasız gürülden sadece bu idi.

Bu zat müfrit zarafetile tahsilini Avrupada yapmış Rus güzidelelerini temsil eden bir tiptir. Servet ve samana mustağrak Rus vilâyet zâdeğânıdır. Bunlar kendilerini Rusyanın en yüksek tabakası addederler.

(Arkası var)

Suriyede

Umumî Af İçin Yeni Bir Teklif Yapıldı

Berut 20 (Hususî) — Bugünden itibaren bütün Suriyede intihap başlamıştır. Vatanilerin bu intihaba girmeyecekleri anlaşıyordu. Dün Vatanilerin reisi Etasi Bey halka bir beyanname neşrederek intihaba iştirake davet etmiştir. Fransanın Suriye fevkalâde komiserinden bir söz almadan bu beyannameyi neşrettiği için vatanilerin kazanması çok şüpheli görülmektedir. Vataniler hükûmete hariçte bulunan Suriyelilerin affedilmesi hakkında tahriri bir teklif yapmışlardır. Bu teklife henüz hükûmet bir cevap vermemiştir.

Fırtına

Suriyede Müthiş Bir Fırtına Hüküm Sürüyor

Berut (Hususî) — İki gündür fasılasız surette bir sağnak halinde yağın şiddetli yağmurlardan sonra müthiş bir fırtına başlamış, onu da kar takip etmiştir. Bütün civar dağlar karla örtüldüğü gibi şimdiye kadar kar tuttuğu kaydedilmeyen sokaklar bile kar altında kalmıştır.

Soğuk çok fazladır. Berutla civar vilâyetler arasında münakaîat durmuştur. Şam yolunu açmak için buradan birçok amele gönderilmiştir. Denizde birçok motörler ve kayıklar batmıştır.

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Nakili: S. N

YILBAŞI

Jale ile Şevket Sobanın yanında oturmuşlar öteden beriden bahsediyolar.

Jale — Ne düşünüyorsun kocacığım?

Şevket — Düşünmüyorum. Düşünmemek bazan iyi olur!

Jale — Peki, amma, iki hafta sonra yılbaşı olduğunu düşünmüyor musun?

Şevket — Hiç düşünmek işime gelmiyor, çünkü kânunda ev kirası, elektrik, gaz, telefon, müteaddit yerlere para vermek icap ediyor. Aman beni düşünürme.

Jale — Onu biliyorum. Fakat aynı zamanda bir kânunusanide bizim mübarek yıldönümü var! Unuttun mu?

Şevket — Ne yıldönü mü?

Jale — Nekadar.. unutkanmışsın.. Hatırla bakayım...

Şevket — ...

Jale — Canım Şevket unuttun mu? Bir kânunusanide evlendiğimiz üçüncü yıl dönümüdür.

Şevket — Evet doğru! Nasıl vakit geçiyor!...

Jale — Ne güzel gündü?

Şevket — E... vet!...

Jale — Üç seneden beri senin saadetini temin için çalıştım..

Şevket — Tabii!.. Tabii!.. İnkâr mı ediyorum? Fakat evlenmek meselesi...

Jale — Tanıştığımız gün bir az sarhoştun! Hatırlıyor musun? Fikret Beylerde idik... Bana boyuna içirtmek istiyordun...

Şevket — Her halde o gün fazladan fazla sarhoş olmalıydın ki, bir mektep çocuğu gibi izdivaca o akşam karar vermiş olayım.

Jale — Pişman mı oldun?

Şevket — Yok ammal.. Evlenmem dolayisile aileme darıldım. O gün bugün yüzümü görmek istemiyorlar. Hayatımı kazanabilmek için otomobil garajlarına İngiliz anahtar satıyorum. Bereket, anahtarlar sağlam değil de çabuk kırılıyor. Geçiniyoruz, fena değil.. Daha iyi de olur.

Jale — Ehemmiyeti yok... Biribirimizi seviyoruz, ondan iyisi yok!

Şevket — İyi!.. Güzel!.. Herşey bununla bitmez?

Jale — Daha ne olacak? Sakin bir hayat yaşıyoruz!

Şevket — Memnunsan diyeceğim yok!..

Jale — Ah! Sen ne temiz kalpli adamsın! Bana o gün için ne hediye vereceksin?

Şevket — Çocuk musun Jale! Hediye modası çoktan geçti. Şimdi ancak yirmi beşinci senei devriyede merasim yapıp, hediye verilir. Sonra ancak üç sene oldu, liribirimizi daha iyi tanıyamadık!

Jale — Ne?... Beni?...

Şevket — Canım...

Jale — Canımı, mammi yok. Yılbaşında bana ne vereceksin?

Şevket — Yılbaşı hediyele-

rinden korkarım! Kadınların işleri o gün pek fazla olur.

Jale — Fazla mı olur? Ben ufak bir yadigar isterim. Beni unutmadiğına bir işaret olsun da ne olursa olsun!

Şevket — Ha!.. Soluk aldım! Söyle ne istiyorsun bakalım?

Jale — Bir otomobil!

Şevket — Ne?

Jale — Bir otomobil!

Şevket — Delimisin be karı?

Jale — Deli değilim. Otomobil alırsan, ben kullanmasını öğreneceğim, seni de taksi parasından kurtarmış olurum!

Şevket — Sen bu sevdadan vazgeç! Taksiye otur daha ucuz olur.

Jale — Seninle de hiç ciddi konuşmak olmuyor!..

İstedigimi alacak mısın? Yoksa yok?..

Şevket — Şu tahdit zamanında, daha tasarruf haftası bitmeden, bu yolda israf benim işime gelmez? Ne? İşim kalmadı da sana bir Rols-Roys alacağım değil mi?

Jale — Senden kim Rols-Roys istedi? Bana elden düşme ufak iki kişilik bir otomobil istiyorum.

Şevket — Sen galiba ortalıktan haberin yok. Sonra senin gibi, şık, güzel bir kadına hiç elden düşme otomobil alır mıyım? Tanıdıklarımız ne derler? Olmaz olmaz!.. Ben sana bir Rols-Roys alacağım...

Jale — (Şevketin boynuna sarılarak) ah! Şekerim, nekadar nazik, ne kibar kocasın!

Şevket — ... Aalacağım amma, daha bu sene değil! Şu tahdit devri geçsin de düşünürüz! Sonra bu yılbaşı denilen gün hersene aynı günde tekrar gelir! Değil mi karıcım?

SON POSTA

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

İdare: Alemdar mahallesi Çatalçeşme sokağı

Telefon İstanbul - 20203
Posta kutusu: İstanbul - 741
Telgraf: İstanbul SON POSTA

ABONE FİYATI

TÜRKİYE	ECNEBİ
1400 Kr.	1 Sene 2700 Kr.
750 "	6 Ay 1400 "
400 "	3 " 800 "
150 "	1 " 300 "

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 6 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır. Adres değiştirilmesi (20) kuruştur.

Son Posta Matbaası

Sahipleri: Ali Ekrem, Selim Ragıp Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp

Şarkın Yeni Peygamberi

GANDİ KİMDİR?**Benim Bütün Hayatımı Baştan Başa Ve Bir Dakika İçinde Değiştirmekliğime Sadece Bir Kitap Sebep Olmuştu**

— 52 —

ve ben kendisine gücünemzedim. Fakat hiçbir defa şikâyet etmedi, bununla beraber öyle hissediyordum ki Mistr West vaziyeti anladığı zaman muhakkak beni "kendisine söylenen herşeye inanan bir adam," olarak telâkki etmiştir.

Mistr West in raporunu okuduktan sonra (Natal) a hareket ettim. O gün Mistr Polak beni görmeye gelmişti, hareketimin sebebini soruyordu. Tamamen anlattım. İstasyona kadar bana refakat etti ve ayrılırken:

— Seveceğinize emin olduğum bir eser, diyerek bana bir kitap uzattı. Bu kitap (Ruskin) in "Sonuna Kadar," adını taşıyan eseri idi.

Bu kitabı bir başladıktan sonra bırakmak mümkün değildi. İnsanı teshir ediyordu. Johansburg ile Natal arasında yirmi dört saat süren seyahat esnasında baştanbaşa okudum, okuduktan sonrada o gece uyuyamadım ve bu kitabın tesiri altında hayatımı değiştirmeye karar verdim.

Mektep sınırlarında geçen seneler zarfında klâsik eserlerden başka birşey okumamış ve mektubu müteakip faal hayata atıldığım için bundan sonra da okumaya vakit bulamamıştım. Binaenaleyh edebiyat bahsinde büyük bir vukufa malik olduğumu söyleyemem. Bununla beraber bu mecburi mahrumiyetten dolayı büyük bir şey kaybettiğimi de zannetmiyorum. Bilâkis okuduğum kitapların mahdut oluşu okuduğum şeyleri hazmetmekliğimi temin etti.

Hayatımda ani ve filiki bir değişiklik yapmış olan yegâne kitap (Ruskin) in bu eseridir.

En derin kanaatlerimden bazıları (Ruskin) in düşüncelerinde bulduğuma kaniim. Bu sebepledir ki bu kitap beni esir etmiş ve hayatımı değiştirmeye mecbur bırakmıştır.

Bir şair, insan kalbinde saklı olan en iyi şeyleri çıkartabilecek olan adamdır. Şairler herkesin üzerinde müsavi bir tesir bırakmazlar. Çünkü herkes müsavi bir surette inkişaf etmiş değildir. Bakınız ben (Ruskin) in verdiği dersleri nasıl anladım:

1 — Ferdin kıymeti herkesin kıymetinde mündemictir.

2 — Herkes hayatını sayı ile kazanmak hakkına malik olduğu için bir kanun adamının sayı, bir berberin sayı ile aynı kıymettedir.

3 — Gerek bir çiğçinin ve gerek bir san'at adamının çalışma hayatı yaşamıya değen yegâne hayattır.

Ben bu üç hakikatten birincisini zaten biliyordum. İkincisini ise derhal anlamıştım. Fakat

üçüncüsü bana hiçbir zaman görünmemişti.

Son iki hakikatin birinci hakikatte saklı olduklarını bana anlatan Ruskin oldu. Bu prensipleri filiyata dökmek için daha şafak sökerken hazırdım.

(Ruskin) in eseri ile kafamda yaptığı inkılabı (Mistr Nest) e anlattım ve (Hintli düşüncesi) ne yeni bir şekil vermeyi teklif ettim. Bu teklife göre:

Mecmua bir çiftliğe nakledilecektir. Bu çiftlikte çalışan herkes yaşamak için aynen yekdiğerininkine müsavi maaş alacak ve boş zamanlarında da (Hintli Düşüncesi) nin tab'i ile meşgul olacaktır.

Mistr West teklifi kabul etti. Çiftlikte çalışacak olanlara milliyet farkı nazarı dikkate alınmaksızın ayda üçer lira maaş vermeyi kararlaştırdık.

Fakat şimdi mevzuu bahsolan şeyi, matbaada çalışmakta olan on işçinin bir çiftliğe yerleşmeye ve mukannen bir maaş almaya razı olup olmayacaklarını bilmekte idi. Maamafih biz razı olmayacak olanlara yevmiye vermekte devam etmeyi kararlaştırdık.

Matbaada çalışanlar arasında yeğenlerimden biri olan Chagandal Gandhi de vardı. Kararlaştırdığım şeli Mistr Weste olduğu gibi onada söylemişim. Yeğenimin bir karısı ve çocukları vardı. Fakat küçüklüğündenberi bir rehber olarak seçmiş ve idarem

altında çalışmaya alışmıştı. Bana mutlak surette itimadı vardı. Binaenaleyh teklifimi münakaşasız bir surette kabul etti o zamandanberi de yanımdan ayrılmadı.

Bundanbaşka mürettip Govinsvani de teklifi kabul etti. Fakat diğerleri programda itirazda bulundular. Bununla beraber matbaayı götüreceğim yere gitmiye razı oldular.

İşçilerle yeni şekli kararlaştırmaklığım için ilki günden fazla zaman sarfettiğimi hatırlamıyorum. Bu defa bu noktayı kararlaştırdıktan sonra gazetelere bir ilân vererek (Durban) civarında ve imkân nispetinde bir demiryolu istasyonu yakınında satılık bir toprak aradım. Mistr Phönix tarafından bir teklif geldi. Mistr Nest ile gidip gördük ve bir hafta sonra yirmi dönüm toprak satın aldım. (Mabadi yarın)

Belediyede**Vazifeye Geç Gelenlere İhtar Cezası Verildi**

Belediye Reisi Muhiddin Bey evvelsi gün saat sekizde belediyeye gelmiş ve tam saat dokuzda bütün şubeleri gezerek memurların muayyen zamanda vazifelerine gelip gelmediklerini teftiş etmiştir.

Muhiddin Bey dün de saat 9 da teftişi tekrar etmiş ve bütün memurları vazife başında bulmuştur. Vaktinde işine gelmeyen birkaç memur da ihtar cezası almıştır.

Hiç beklemediğiniz bir sırada:

**İşsiz kalabilirsiniz,
Hasta olabilirsiniz;
Başınıza bir felâket gelebilir.**

O zaman:

**Ah benim de bir
Kumbaram olsaydı!..**

Demek fayda vermez!

Türkiye İş Bankası**Bu Akşam Radyoda Neler Dinliyeceksiniz**

21 Kânunuevvel 931 Pazartesi

İstanbul— (1200 metre, 5 kilovat)

18 gramofon neşriyatı, 19,5 alaturka saz, 20,5 gramofonla opera parçaları, 21 alaturka sab, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 20 komedi Der Spielzeugladen, 21,20 salon orkestrası.

Brüno — (341 metre, 75 kilovat) 21,30 klavye konseri.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20, Frankfurttan naklen Wintersonnen mörhen, 20,50 Frankfurttan naklen salon orkestrası.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 20,40 gramofon, 21 salon orkestrası.

Belgrat — (429 metre, 2,5 kilovat) 20 milli şarkılar 20,30 komedi.

Roma — (441 metre 75 kilovat) 21 halk şarkıları.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 19,45 cazbant, 20,45 Beethovenin eserleri, 22,25 akşam konseri.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 20 opera orkestrası tarafından konser, 21,45 Sovnkanın Çıgan orkestrası.

Varşova— (1411 metre, 158 kilovat) 19,30 gramofon 20 musiki hakkında bir konferans, 20,15 Zuz opereti.

Berlin — (1635 metre, 75 kilovat) 20 hafif musiki, 23 dans havaları.

22 Kânunuevvel 931 Salı

İstanbul— (1200 metre, 5 kilovat) 18 gramofon, 19,5 ince saz, 20,5 gramofon, 21 ince saz, 22 orkestra.

Heilsberg — (276 metre, 75 kilovat) 20 Viyanadan naklen opera parçaları.

Brüno — (341 metre, 36 kilovat) 19,20 den itibaren Çek istasyonlarından nakil.

Mühlaker — (360 metre, 75 kilovat) 20,55 Frankfurttan naklen şen hikâyeler, 21,10 orkestra.

Bükreş — (394 metre, 16 kilovat) 21 orkestra, 21,30 konferans, 21,45 şarkı.

Belgrat — (429 metre, 2,5 kilovat) 20 milli şarkılar, 20,30 Zagrepten nakil.

Roma — (441 metre, 75 kilovat) 21 konser.

Viyana — (517 metre, 20 kilovat) 20 Viyana operetleri.

Peşte — (550 metre, 23 kilovat) 20 Viyanadan naklen Viyana operetleri.

Varşova — (4411 metre, 156 kilovat) 19,30 gramofon plâkları, 20,15 halk konseri.

Berlin— (1635 metre, 75 kilovat) 20 Viyanadan naklen Viyana operetleri, 22,50 musiki.

Dikkat: Dercezmekte olduğumuz programların Avrupaya ait olan kısmı vasatı Avrupa saatine göre tanzim edilmiştir. İstanbul saatine tatbiki için Avrupada saat (12) olduğu zaman İstanbulda (1) e geldiği farzedilmelidir.

Bu Dava Eski Davadır!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

[Bugünkü para ile otuz bin lira..]

İbrahim Kethüda, sade bir nümunedir. O nümuneye uygun nice Kethüdalar daha vardı ve böyle yaşıyorlardı. Demek ki üçüncü Selim devrinde ki tasarruf teğebbüsleri müspet bir netice vermemişti. Fakat tasarruf zarureti gittikçe tazyikini arttırıyordu. İkinci Mahmut devrinde bu tazyik bunaltıcı bir kuvvet olmuştu. Binaenaleyh yine meclisler toplandı, yine müzakereler yapıldı, yine kararlar verildi. Bu sefer de aynı terane duyuluyordu. Giyinmekte, süslenmekte ve yemekte tasarruf edilmesine çalışılmak isteniliyordu. Bu meyanda büyük rütbeli zevatın sofralarında ancak yedi kap yemek bulunması da kararlaştırılmıştı.

Bu kararın nasıl tatbik olunduğunu da Şani zadedden dinliyelim. Müverrih:

"Bir defa Halet Efendinin sofrasında tesadüfen buldum. Vakiâ yemek yedi türlü idi. Lâkin havuz gibi mertebaniler de getiriliyordu. Gayet nadir ve nefis şeylerdi. Kemiyet ve keyfiyetine, es'arın da babasına kıyasen bu sofrada üç yüz kuruşluk (bugünkü hesapla üç yüz lira) masraf tahmin eyledim. Binaenaleyh tasarruf maddesi temel tutmadı, kimse bildiğinden geri kalmadı," Diyor!

Görülüyor ki dava, hayli eskidir ve başladığı tarihtenberi rengini ve şeklini değiştirmemiştir. Temenni edelim ki bizim ahitlerimiz, peymanlarımız müessir ve müsmir olsun!

Çelik Miğferlilerin Teessüfü

Berlin, 20 — Çelik Miğferliler teşekkülü, Reiscümhurun da kararına iktiran eden son kışık ihtiyaç emirnamesinin muvakkat olduğu, ne dahilde sükünü ve ne de Alman ıktisadiyatını kurtarmıyacağına dair bir karar kabul etmiştir. Kararda deniliyor ki:

Fahrî azamız olan Mareşal Hindenburgun da son emirnamesinin mes'uliyetini üzerine almak lüzumunu duyması, Çelik Miğferliler tarafından derin bir teessür ve teessüfle karşılanmıştır.

Ahınması icap edecek vahim kararlara karşı çelik miğferliler bütün siyasi mücadeleler için ve bilhassa Prusya intihabatının hazırlıklarına büyük bir faaliyetle müdahale edeceklerdir. Çelik miğferliler aynı yolda hulûs ile, sadakatle çalışmak isteyenlerle teşriki mesaiye hazır bulunuyorlar. Çelik miğferlilerle çiftçiler Almanyanın techiz ve müdafasında mütesanit surette hareket etmiye karar vermişlerdir.

Fotoğraf Tahlili Kuponu

Tabiatınızı öğrenmek istiyorsanız fotoğrafınızı 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Fotoğrafınız araya tabidir ve iade edilmez.

İsmi, meslek veya san'atı?	
Hangi suallerin cevabı?	
Fotoğraf inişar edecek mi?	

EMLÂK ve EYTAM BANKASI İLÂNATI

EMLÂK VE EYTAM BANKASI
İSTANBUL ŞUBESİNDEN:

Taksitle ve Pazarlıkla Satılık Emlâk

Esas	Mevkii ve Nev'i	Teminat
283	Beylerbeyi Bostancıbaşı mahallesi Bostan.	50
240	Ahırkapı Seyyit Hasan mahallesi Ahırkapı 312 N. 734 m. arsa.	110
316	Beyoğlu Firuzğa mahallesi Beyoğlu cad- desi 33 No. bina.	125
320	Büyükdada Çınar sokak 33 - 35 No. 66 m. arsa.	17
321	Büyükaada Çalibel 9 No. 128 m. arsa.	10
328	" Selvili sokak 5 No. hanenin 3 - 56 hissesi.	13
329	Büyükdada Pervane sokak 3;5,7 No. 34 m. arsa.	5
330	Büyükdada Pervane sokak 67 m. arsa.	10
331	" Maden Türkyılmaz caddesi 83 m. arsa.	10
332	Büyükdada Maden Türkyılmaz caddesi 2150 m. arsa.	50
333	Sadef adası 12 - 126 hisse.	75
334	Büyükdada Yeniol Firuz sokak 14 No. 60 m. arsa.	6
337	Büyükdada Yalı mahallesi Küçükkarakol sokak 6 No. 10 m. arsa.	5
338	Kınalıada Yalı sokak 57 No. 4796 arsa.	50
339	" Liman çıkmazı 3 No. 3524 m. arsa,	35
340	" " " 1 No. 1763 m. arsa.	18
341	" Taşiskele volisi.	35
342	" Jarden volisi,	35
346	" İskele volisi.	75
347	" Manastır volisi.	65
348	" Yanık volisi.	65
349	Büyükdada Maden Dalyan 45 - 360 hisse.	50
55	Ketencilerde Tahtakale caddesinde 2 No. iratlı arsa.	250
185	Beylerbeyi Bostancıbaşı mahallesi 66 No. ma bahçe kayıkhanesi.	225
232	Kumkapı Baklalı Kemaleddin mahallesi Küçük Langa caddesi 37 - 39 No. arsa.	18
237	Lâleli Balabanağa mahallesi Bozmacı han sokak 1 mükerrer N. arsa.	6
151	Büyükdada Nizam 34 - 36 No. ma oda dükkan.	100
240 - 279	Heybeliada Değirmen sokak 2 mükerrer No. arsalar.	Muhtelif
303 - 306	Heybeliada Tur yolunda tarlalar ve bayır sokağında 2 No. arsa.	"

Balâda yazılı emlakten 283 - 240 - 316 esas No. emlak sekiz taksitle ve diğerleri pazarlıkla satılacağından taliplerin ihale gününe müsadif 9 - 1 - 932 Cumartesi günü saat on altıda Şubemize müracaatları. E.

MENSUCAT SANTRAL Ltd ŞİRKETİ

Tel. 21128 YEDİKULE İSTANBUL Tel. 21128

YÜN PAMUK FLOŞ İplikleri

Boyar Boyar Büker Kasarlar Boyar
Büker Parlattır (Merserize eder) Büker

Grizet Yapar.

PAMUK İPEK ve YÜN BEZLERİ
BOYAR KASARLAR ÜTÜLER GENİŞLETİRMensucat ve Trikotaj Fabrikalarına lüzumu olan noksanları
SANTRAL TAMAMLAR.

Himayeyi SANTRAL dan arayınız.

* İstanbul Belediyesi İlanları *

Cerrahpaşa, Haseki, Beyoğlu, Emrazı zühreviye hastanelerile Kimyahane için lüzumu olan eczayı tıbbiye ve kimyeviye pazarlıkla alınacağından pazarlığa iştirak için 3502 lirahık teminat lâzımdır. Bu teminat nakten kabul edilmez. Ya Belediyeden irsaliye alınarak bankaya yatırılıp alınacak makpuz veyahut hükümetçe muteber tanınmış bankalardan getirilecek teminat mektubu ile olur. Bu şekilde teminat makbuz veya mektubu ile 24-13-931 perşembe günü saat on beşe kadar Daimi Encümene müracaat edilmelidir. Eczacı listelerini ve şartnameyi görmek için hergün Levazım Müdürlüğüne müracaat edilebilir. (4481)

YELKENCİ
VAPURLARI

KARADENİZ POSTASI

Erzurum

Vapuru
23 K. evvel Çarşamba

günü akşamı Sirkeçiden hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye gidecektir.

Fazla tafsilât için Sirkeçi, Yelkenci hanındaki acentalığına müracaat Tel. 21515.

Haliç iskelelerinde mazbut beş çeki meşe odunu 15 çeki ıhlamur ağacı 200 kilo salep 25 çeki kestane ve ıhlamur ağacı 280 kuzulık çubuğu 10 çift kayın hamut 150 kilo çam katran 120 kilo kömür 700 kilo ak kunduz kökü 300 kestane çubuğu 6-1-931 çarşamba günü ihale edilmek üzere müzayedeye çıkarılmıştır. İzahat almak isteyen taliplerin Orman Müdüriyetine ve yevmi ihalede saat üçte Defterdarlık binasındaki ihale komisyonuna müracaat eylemeleri.

REVEYONLARINIZ için

G. H. MUMM

CORDON VERT
ŞAMPANYASI

Müstesna fiat: Şişesi 9.25 T. lirası İstok bitmeden tedarikte isticar ediniz. Toptan satış için hususî şartlar. Eski Lloyd han No. 7 Tel. B. O. 1837

Dr. A. KUTİEL

Cilt ve zührevî hastalıklar tedavihanesi. Karaköy büyük mahallebici yanında 34

Belgrat muhafaza ormanlarının tensil ve imarı dolayısıyla mevcut Kayın, Gürgen, Kestane ve Meşe ağaçlarından çıkarılmasına lüzumu fennî hâsıl olan devrilmiş ve dikili olanlardan da kuru ve hastalıklı bulunan ağaçlardan husule gelecek takriben (212,500) yeni kantar mahlût odun ve 1300 gayrimamul metre mikâp Meşe kerestesinin iki sene müddetle beher kantarı (10) kuruş ve beher metre mikâbı (875) kuruş bedelle olbaptaki şartname ve mukavelesinde muharrer şart dairesinde 10-1-1932 tarihine müsadif pazar günü saat on beşte ihale edilmek üzere ve kapalı zarf usulü müzayedeye konulmuştur. Talip olanların bedeli ihalenin yüzde yedi buçuğu nisbetinde depozito veya teminat mektubu ve Ticaret odasında mukayyet bulunduğu dair vesikayı ihtiva eden teklifnameleri birlikte yevmi mezkûrda İstanbul Defterdarlığı binasında müteşekkil müzayedeye ve ihale komisyonuna ve şartname ve mukavele şartlarını anlamak isteyenlerin de eyyamı müzayedeye Ankara, İstanbul, ve İzmir Orman Müdüriyetlerine müracaat eylemeleri ilân olunur.

Doğum ve kadın hastalıkları
mütehassısı

DOKTOR

Hüseyin Naşit

Hastalarını Türbe karşısında eski Hilâiahmer binasındaki muayenehanesinde hergün öğleden sonra kabul etmektedir. Telefon İst. 22622

« Darülfünunlular Yurdu » Açılmıştır.

Mükemmel mefruş yatak odaları: Büyük müteale ve konferans salonları; Radyolu ve bilârdolu temiz gazinosu; Banyo ve duş tertibatları; Havi alafranga ve ayrıca kurnalı alaturka hamamı ve hulâsa bilcümle asri konforile " Darülfünunlular Yurdu ", memleketimizin yegâne Talebe Yurdu'dur. Çok müsait şartlarla rahat yaşamak arzu edenler hemen Yurdu ziyaret etmelidirler. Pek az boş yer kalmıştır.

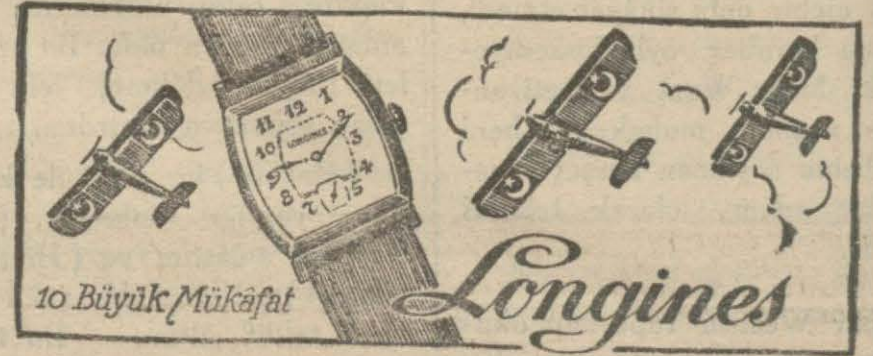
Yurt; Fatih Kızıtaşındadır.

Ziver Bey İdaresinde

LONDRA BİRAHANESİNDE
SAFİYE HANIM

Her akşam 14 kişiden mürekkep muhteşem saz heyetli

Bu akşam HAZİM BEY tarafından KARAGÖZ

İktisat Vekâleti Maadin
İşleri Umum Müdürlüğü

Maadin nizamnamesinin bazı mevaddını muaddil 12 - 4 - 341 tarihli ve 608 numaralı kanunun üçüncü maddesinin (H) fıkrasının mucibince merkezi hükümette ve İstanbulda ve madenin bulunduğu vilâyette icra ettirilen ilânat neticesinde Balıkesir Yenicei Keleş karyesinde kâin olup imtiyazı 19 - 6 - 321 tarihli fermanla Şarh Layın uhdesinde bulunan antimon madenine mes'ul müdür tayin ve ikametgâhı resmî irae edilmediği cihetle imtiyazın feshi Başvekâleti Celileye arz edilmiş olduğundan keyfiyeti feshe itiraz olanların işbu ilân tarihinden itibaren üç ay zarfında Şûrayı Devlete müracaatte serbest buldukları mezkûr maddenin son fıkrası mucibince ilân olunur.

TAYYARE YILBAŞI PİYANGOSU

BÜYÜK İKRAMIYE
1.000.000 Liradır.

Keşide Yılbaşı gecesi yapılacaktır.

EN İYİ YILBAŞI HEDİYESİ

Bir Tayyare YILBAŞI PİYANGO

Biletidir

Biletler Azalmaktadır.

Dr. HORHORUNİ

Zühreviye ve beviye tedavihanesi: Sabahtan akşama kadar. Beyoğlu Tarlabası, Taksim Zambak sokak No. 41

CEVİZ KÜTÜĞÜ

Ceviz kütüğü ihracatı ile meşgul olan bir tüccar Anadolu'nun muhtelif taraflarından mal celbetmek için komisyoncu arıyor. İstanbul'da Tahtakale prevoyans han (Eski Boton Han) No 48-49 Fresco adresine müracaat.

İstanbul ikinci icra memurluğundan: Mahcuz ve paraya çevrilecek Avrupa mamulâtı ve muhtelif numaralı yüz düzüne kolahı yaka 28-12-931 tarihinde saat 14,15 te Beyoğlu İstiklâl caddesi 182 numaralı mağazada açık arttırma ile satılacağından taliplerin vaktinde dairemizin 931-3274 numaralı dosyası ile mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Çocuk hastahıları mütehassısı

Dr. SEMİRAMİS EKREM H.

Beyoğlu Mektep sokak
Telefon B. O. 2496

İstanbul asliye mahkemesi 5 inci hukuk dairesinden: Parayıküva efendinin Kumkapıda Taşayığa mahallesinde Kantarcı sokağında 8 numaralı hanede oturan Kosti efendi aleyhine ikame edilmiş davanın 12-12-931 tarihli celsei muhakemesinde ispatı vücut etmediğinden naşi hakkında giyap kararı verilmiş ve davayı vakıa son dereceye gelmiş ve emri muhakemenin 23-1-932 tarihine müsadif cumartesi günü saat 14 de tayin kılınmış olduğundan işbu giyap kararının tarihi ilândan itibaren bir ay zarfında itiraz etmek hakkına malik bulunduğu müddeti mezkûre zarfında ve tarifati kanuniye dairesinde itiraz etmesi lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Ademi iktidar ve bel
gevşekliğine

Karşı en müessir deva SERVOIN haplarıdır. Deposu, İstanbulda Sirkeçide Ali Rıza Merkez eczanesindedir. Taşraya 150 kuruş posta ile gönderilir. İzmirde İrgazpazarındaki, Trabzonda Yeni Ferah eczanesinde bulunur.